D. PAVLI EPISTOLA AD PHILIPPENSES,

SYRIACE, ITALICE.
EBRAICE, HISPANICE.
GRÆCE, GALLICE.
LATINE, ANGLICE.
GERMANICE, DANICE.
BOHEMICE, POLONICE.

Ex

Dispositione & Adornatione

ELIAE HVTTERI
GERMANI.

א

1 פּוֹלוֹס וְטִימוֹטֵאוֹס עַבְדֵּי יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ לַקְּדוֹשִׁים כֻּלָּם שֶׁהֵם בְּיֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ הַהוֹוִים בְּפִילִפִּים עִם־פְּקִידִים וּמְשָׁרְתִים׃

PAVLO y Thimotheo Sieruos de Ieſus el Chriſto à todos los Sanctos en el Chriſto Ieſus, que eſtan en Philippos, y à los Obiſpos, y Diaconos:

2 חִנָּה לָכֶם וְשָׁלוֹם מֵאֱלֹהִים אָבִינוּ וַאֲדֹנֵינוּ יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ׃

Gracia y paz ayays de Dios nueſtro Padre, y del Sennor Ieſus el Chriſto.

3 אוֹדֶה לֵאלֹהַי בְּכָל־זִכְרְכֶם׃

Hago gracias à mi Dios, en toda memoria de voſotros.

4 תָּמִיד בְּכָל־תְּפִלָּתִי עַל־כֻּלְּכֶם בַּעֲשׂוֹתִי אֶת־תְּפִלָּתִי בְּשִׂמְחָה׃

Siempre en todas mis oraciones haziendo oracion por todos voſotros con gozo.

5 עַל־חֶבְרַתְכֶם בַּבְּשׂוֹרָה מִיּוֹם רִאשׁוֹן עַד־עַתָּה׃

De vueſtra communicacion en el Euangelio (del Chriſto) deſde el primer dia haſta aora.

6 וּבוֹטֵחַ אֲנִי עַל־זֹאת כִּי־זֶה אֲשֶׁר הֵחֵל בָּכֶם אֶת־הַמַּעֲשֶׂה הַטּוֹב הוּא גַּם יְכַלֶּה עַד־יוֹם יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ׃

Confiando de eſto, es à ſaber, que el que começó en voſotros la buena obra, la perficionarà haſta el dia de Ieſus el Chriſto.

ΠΑΥΛΟΥ ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ ἐπιστολή.

ΚΕΦΑΛ. α΄.

1 Παῦλος καὶ Τιμόθεος δοῦλοι Ἰησοῦ Χριστοῦ, πᾶσι τοῖς ἁγίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, τοῖς οὖσιν ἐν Φιλίπποις, σὺν ἐπισκόποις καὶ διακόνοις.

PAVL & Timothee ſeruiteurs de Ieſus Chriſt, à tous les ſaincts en Ieſus Chriſt qui ſont en Philippes, auec les Eueſques & Diacres.

2. Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Grace vous ſoit, & paix de par Dieu noſtre Pere & de par le Seigneur Ieſus Chriſt.

3. Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου ἐπὶ πάσῃ τῇ μνείᾳ ὑμῶν.

Ie rẽ graces à mon Dieu toutes les fois que ie fai mention de vous.

4. Πάντοτε ἐν πάσῃ δεήσει μου ὑπὲρ πάντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς τὴν δέησιν ποιούμενος.

Faiſant touſiours prieres auec ioye pour vous tous en toutes mes oraiſons.

5. Ἐπὶ τῇ κοινωνίᾳ ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον, ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἄχρι τοῦ νῦν.

A cauſe de la communion de l'Euangile que vous auez demonſtree, depuis le premier iour iuſqu'à maintenant:

6. Πεποιθὼς αὐτὸ τοῦτο, ὅτι ὁ ἐναρξάμενος ἐν ὑμῖν ἔργον ἀγαθὸν, ἐπιτελέσει ἄχρις ἡμέρας Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Eſtant aſſeuré de cela meſme, que celui qui à commencé ceſte bonne œuure en vous, la parfera iuſqu'à la iournee de Ieſus Chriſt:

דִּלְוַת פִּילִפַּיסִיֵּי ז׳

קְפַלָּאוֹן א

1 פּ פּוֹלוֹס וְטִימוֹתָאוֹס עַבְדֵי עַבְדֵי יֵשׁוּעַ מְשִׁיחָא לְכָל קַדִּישֵׁא דְּבְיֵשׁוּעַ מְשִׁיחָא דְּאִית בְּפִילִפּוּס עִם קַשִּׁישֵׁא וּמְשַׁמְּשָׁנָא׃

PAVLO è Timoteo ſerui di IESV Chriſto, à tutti i Santi in Chriſto IESV, che ſono in Filippi, con li Veſcoui è Diaconi.

2 טִיבוּתָא עִמְכוֹן וְשָׁלְמָא מִן אֱלָהָא אֲבוּן וּמִן מָרָן יֵשׁוּעַ מְשִׁיחָא׃

Gratia è pace à Voi da Dio Padre noſtro, è dal Signor IESV Chriſto.

3 מְוַדֵּא אֲנָא לֵאלָהִי עַל כָּל אְהַדְּנָכוֹן אֲמִינָא׃

Io ringratio il mio Dio ogni Volta ch' io mi ricordo di Voi.

4 דְּבְכָל בָּעוָתִי דְּעַל כֻּלְּכוֹן וְכַד חָדֵא אֲנָא מְתְבַּשַּׁח אֲנָא׃

Facendone ſempre oratione con allegrezza, in ogni mia oratione, per tutti Voi.

5 עַל שֻׁתָּפוּתְכוֹן דְּבְאוֹנְגֶלְיוֹן מִן יוֹמָא קַדְמָיָא וְעַד מָא לְהָשָׁא׃

Che Voi ſiate partecipi de l'Euangelio dal primo giorno infin ad hora.

6 מְטוּל דַּתְכִיל אֲנָא עַל הָדָא דְּהוּ מַן דְּשָׁרֵי בְּכוֹן עֲבִדָא טָבָא הוּ יְשַׁלֵּם עַד מָא לְיוֹמָה דְּמָרָן יֵשׁוּעַ מְשִׁיחָא׃

Eſſendo aſſicurato di queſto, che colui che ha cominciata in Voi la buona opera, la finirà infin al giorno di IESV Chriſto.

AD PHILIPPENSES.

CAP. I.

PAVLVS & Timotheus servi Iesu Christi: omnibus sanctis in Christo Iesu, qui sunt Philippis cum episcopis & diaconibus.

PAul and Timotheus the seruaunts of Iesus Christ / to all y Saints in Christ Jesus which are at Philippi / with the Bishoppes / and Deacons.

2. Gratia vobis & pax à Deo Patre nostro, & Domino Iesu Christo.

Grace be with you / & peace from God our Father / and from the Lord Jesus Christ.

3. Gratias ago Deo meo in omni memoria vestri.

I thanke my God hauing you in perfect memorie.

4. (Semper in cunctis orationibus meis pro omnibus vobis, cum gaudio deprecationem faciens.)

(Alwayes in all my prayers for all you praying with gladnes.)

5. Super communicatione vestra in Evangelio Christi à prima die usque nunc.

Because of the felowshyp which ye haue in the Gospell / from the first day vnto now.

6. Confidens hoc ipsum quia qui cœpit in vobis opus bonum, perficiet usque in diem Christi Iesu.

And I am perswaded of this same thing that he that hath begonne this good worke in you / will perfourme it vntill the daye of Jesus Christ.

An die Philipper.

Das I. Capitel.

PAulus vnd Timotheus/ Knechte Jesu Christi. Allen Heiligen in Christo Jesu zu Philippen / sampt den Bischoffen vnnd Dienern.

PAulus oc Timotheus/ Jhesu Christi Tienere. Alle Helligen i Christo Jhesu vdi Philippen / met Bisper oc Tienere.

2. Gnade sey mit euch / vnnd friede von Gott vnserm Vatter / vnnd dem HERRN Jesu Christo.

Naade vere met eder oc Fred / aff Gud vor Fader/ oc den HERRE Jhesu Christo.

3. Ich dancke meinem Gott / so offt ich ewer gedencke.

Jeg tacker min Gud/ saa offte som ieg tencker paa eder.

4. (Welches ich allezeit thu/ in alle meinem Gebet/ für euch alle/ vnd thu das Gebet mit frewden.)

(Huilcket ieg gør altid/ i alle mine Bøner for eder alle/ oc ieg gør min Bøn met glæde.)

5. Vber ewer Gemeinschafft am Evangelio/ vom ersten tage an bißher.

For eders samfund i Euangelio/ fra den første dag intil nu.

6. Vnd bin desselbigen in guter zuversicht/ daß / der in euch angefangen hat das gute werck / der wirdts auch volführen biß an den tag Jesu Christi.

Oc ieg haffuer it gaat haab der til/at/den som begynte den gode Gerning i eder/ hand skal oc fuldkomme det indtil Jhesu Christi dag.

K Filipenskym.

Kapitola I.

PAwel a Tymotheus Sluzebnijcy Gežijsse Krysta: Wssem Swatým w Krystu Gežijssy/ ktekijž gsau w Městě Filipis s Biskupy a s Jahny:

PAwel y Tymotheuß sługy Jezu Krystá/ wßythkim świętym w Jezuśie Krystuśie / ktorzy śá w Filipiech z Biskupy/ y Dyakony.

2. Milost wám a pokog od Boha Otce naššeho / a od Pána Gežijsse Krysta.

Łáská ntech wam będźie y pokoy od Bogá Oycá náßego / y od Páná Jezu Krystá.

3. Dękugi Bohu mému w każdém připomijnánij o wás.

Dźiękuię Bogu memu vstáwiczńie was pámiętáiąc.

4. (Wždyckny na wssech Modlitbách mých / za wás za wsseckny s radostij prosbu ginė.)

(Záwżdy we wßelkiey prośbie moiey zá wßytki was z weselem modlitwę czyniąc.)

5. Že gste přijati w społečnost Ewangelium Krystowa/ odprwnijho dne/ až do tohoto času.

Jżeście przyßli ku społeczności Ewánieliey/ od pirwßego dniá áż do czásu tego.

6. Dauffánij nepochybnė mage o tom/ že ten ktery započal w was dijlo dobrė / dokoná až do dne Krysta Gežijsse:

Pewnie to wiedząc / iż then ktory począł w was dobrą spráwę/ dokoná áż do dniá Jezusá Krystusá.

א

7 הַכְּנָה ׀ גַּיר זַדֵּק לִי לְמֶתְרַעֵיו עַל כָּלְכוּן מָטוּל דַּכְּלִבִי סִימִין אַנְתּוּן ׀׀ וּבְאַסוּרַי וּבְמַפֵּק בְּרוּחַ ד דְּעַל שְׁרָרַה דְּאוּנְגֶלְיוּן ד דְּשַׁוּתַפַי אַנְתּוּן כְּטַיְבוּתָא׃

Si come è douere ch'io habbi questa oppinione di tutti voi: percioche io ritengo nel cuor mio come tutti voi sete stati partecipi de la gratia con esso meco ne miei legami, e ne la difesa è confermation de l'Euangelio.

8 סַהֲד הוּ לִי גַּיר אֱלָהָא דְּאֵיכַנָּא מְחֵב אֲנָא ׀ לְכוּן בְּרַחֲמַוְהִי דְּיֵשׁוּעַ מְשִׁיחָא׃

Imperoche Iddio m'è testimonio di quanto io vi desidero tutti ne le viscere di Iesv Christo.

9 וְהָדָא מְצַלֵּא אֲנָא דְּתוּב יְסַגֵּא וְיִתְיַתַּר חָבְכוּן בֵּי בִּידַעְתָּא וּבְכָל סוּכָל דְּרוּחָא׃

E prego questo, che la vostra charità abbondi ancor piu con conoscimento è con ogni intelligentia.

10 דְּתָהְווּן בָּרְשִׁין אֵילֵין דַּעֲהַנָּן וְתָהְווּן דְּכִין דְּלָא תּוּקָלָא בְּיוֹמֵהּ דְּמְשִׁיחָא׃

Accioche voi giudichiate le cose contrarie: à fin che vos siate sinceri, e senza inciampo infin al giorno di Christo.

11 וּמְמַלְּין פֵּארָא דְּנַדִּיקוּתָא דְּבְיֵשׁוּעַ מְשִׁיחָא לְשׁוּבְחָא וְלִאיקָרָא דַּאלָהָא׃

Ripieni de frutti di giustitia, che son per Iesv Christo, à gloria e laude di Dio.

12 צְבָא אֲנָא דֵּין דְּתִדְּעוּן אַחַי דְּסוּעָרְנִי דִּילִי ׀׀ יַתִּירָאִית אָתָא לְקָדָמַוְהִי בְּאוּנְגֶלְיוּן׃

Hor io voglio, fratelli, che voi sappiate che le cose che mi sono auuenute son successe à l'auuanzamento de l'Euangelio.

13 הַכְּנָה ׀ דְּאַף אֲסוּרַי אִתְגְּלִיו בְּמְשִׁיחָא ׀ בְּפִּרְטָורִין כְּלָּה וְלַשְׁרָנֵי ׀ דְּכֹל נָשׁ׃

In modo che i miei legami sono stati famosi in Christo per tutto'l Pretorio, & per tutti gli altri luoghi.

א

7 אֵיכָכָה שַׁוֵּה לִי לַחֲשׁוֹב אֶת־זֹאת עַל־כֻּלְּכֶם עַל־כִּי־הוֹיִם אַתֶּם בְּלִבִּי גַּם בַּאֲסוּרַי גַּם בְּדִבּוּר־אוֹדוֹתַי וּבַעֲצַמַּת הַכְשׁוֹנָה חַבְרֵי חֶחְנָתִי כֻּלְּכֶם׃

Come me es justo sentir de todos vosotros, porquanto hos tengo en el coraçon y en mis prisiones: y en la defensa y confirmacion del Euangelio, que soys todos vosotros companneros de mi gozo.

8 וְעֵדִי הוּא הָאֱלֹהִים אֵיכָכָה מִתְאַוֶּה אֲנִי אֶת־כֻּלְּכֶם בְּרַחֲמֵי יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ׃

Porque testigo me es Dios de como hos amó à todos vosotros en las entrannas de Iesus el Christo.

9 וְזֹאת מִתְפַּלֵּל אֲנִי אֲשֶׁר אַהֲבָתְכֶם עוֹד יוֹתֵר וְעַל־יֶתֶר תּוֹתִיר בְּדַעַת וּבְכָל־תְּבוּנָה׃

Y esto oro, Que vuestra charidad abunde aun mas y mas en sciencia y en todo conocimiento.

10 לְבָחֹן אֶת־הַמּוּעִילִים אֲשֶׁר תִּהְיוּ תְּמִימִים וּבְלִי־דֹפִי בְּיוֹם הַמָּשִׁיחַ׃

Paraque aprouays lo mejor, paraque seays sinceros y sin offensa para el dia del Christo.

11 נְמֻלָּאִים בְּמַעֲשֵׂי־הַצְּדָקָה בְּיֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ לְכָבוֹד וְתִהֳלַּת אֱלֹהִים׃

Llenos de fruto de justicia por Iesus el Christo à gloria y loor de Dios.

12 מִי־יִתֵּן אֲשֶׁר תֵּדְעוּ אַחַי כִּי־הָאֲלָלָה אֲשֶׁר אִתִּי יוֹתֵר לְצַעַד הַבְשׂוֹרָה בָּאוּ׃

Y quiero, Hermanos, que sepays, que mis cosas han succedido mas àl prouecho del Euangelio.

13 כֵּן אֲשֶׁר אֲסוּרַי בַּמָּשִׁיחַ יִוָּדְעוּ בְּכָל בֵּית דִּין וּבָאֲחֵרִים כֻּלָּם׃

De tal manera que mis prisiones ayan sido celebres en el Christo en todas las audiencias, y en todos los de mas lugares.

α'.

7. Καθώς ἐστι δίκαιον ἐμοὶ τοῦτο φρονεῖν ὑπὲρ πάντων ὑμῶν, διὰ τὸ ἔχειν με ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμᾶς, ἔν τε τοῖς δεσμοῖς μου, καὶ ἐν τῇ ἀπολογίᾳ, καὶ βεβαιώσει τοῦ εὐαγγελίου, συγκοινωνούς μου τῆς χάριτος πάντας ὑμᾶς ὄντας.

Comme il m'est raisonnable de penser cela de vous tous, pource que ie retien en mon cœur que vous tous auez esté participans de la grace auec moi en mes liens, & en la defense & confirmation de l'Euangile:

8. Μάρτυς γάρ μου ἐστὶν ὁ θεὸς, ὡς ἐπιποθῶ πάντας ὑμᾶς ἐν σπλάγχνοις ἰησοῦ χριστοῦ.

Car Dieu m'est tesmoin comme ie vous desire tous singulierement en cordiale affection de Iesus Christ.

9. Καὶ τοῦτο προσεύχομαι, ἵνα ἡ ἀγάπη ὑμῶν ἔτι μᾶλλον καὶ μᾶλλον περισσεύῃ ἐν ἐπιγνώσει καὶ πάσῃ αἰσθήσει.

Et ie requier ceci afin que vostre charité abonde encore de plus en plus auec recognoissance & toute intelligence.

10. Εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τὰ διαφέροντα, ἵνα ἦτε εἰλικρινεῖς καὶ ἀπρόσκοποι εἰς ἡμέραν χριστοῦ.

A ce que vous puissiez discerner les choses contraires, afin que soyez purs & sans achoppement iusques à la iournee de Christ.

11. Πεπληρωμένοι καρπῶν δικαιοσύνης τῶν διὰ ἰησοῦ χριστοῦ, εἰς δόξαν καὶ ἔπαινον θεοῦ.

Estans remplis de fruicts de iustice, qui sont par Iesus Christ, à la gloire & louange de Dieu.

12. Γινώσκειν δὲ ὑμᾶς θέλομαι, ἀδελφοὶ, ὅτι τὰ κατ' ἐμὲ μᾶλλον εἰς προκοπὴν τοῦ εὐαγγελίου ἐλήλυθεν.

Or freres, ie vueil que vous sachiez que les choses qui me sont aduenues, sont aduenues à vn tant plus grand aduancement de l'Euangile.

13. Ὥστε τοὺς δεσμούς μου φανεροὺς ἐν χριστῷ γενέσθαι ἐν ὅλῳ τῷ πραιτωρίῳ, καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσι.

En sorte que mes liens en Christ ont esté rendus celebres par tout le Pretoire, & par tous autre lieux:

CAP. I.

7. Sicut est mihi iustum, hoc sentire pro omnibus vobis, eo quod habeam vos in corde, & in vinculis meis. & in defensione & confirmatione Evangelii, socios gaudii mei omnes vos esse.

As it becommeth me so to iudge of you all/because I haue you in remembrance that both in my bandes/ and in my defence/ and confirmation of the Gospell you all were partakers of my grace.

8. Testis enim mihi est Deus, quomodo cupiam omnes vos in visceribus Iesu Christi

For God is my record/howe I long after you all from the very heart roote in Jesus Christ.

9. Et hoc oro, ut charitas vestra magis ac magis abundet in omni scientia & in omni sensu.

And this I pray/that your loue may abound/yet more and more in knowledge/& in all iudgement.

10. Vt probetis potiora, ut sitis synceri & sine offensa in diem Christi.

That yee may discerne thinges that differ one from another/ that ye may be pure/ & without offence/ vntill the day of Christ.

11. Repleti fructu iustitiæ, per Iesum Christum, in gloriam & laudem Dei.

Filled with the fruites of righteousnesse/ which are by Jesus Christ vnto the glorie & praise of God.

12. Scire autem vos volo fratres, quia quæ circa me sunt, magis ad profectum venerunt Evangelii.

I would ye vnderstood/ brethren/ that the thinges which haue come vnto me/ are turned rather to the furthering of the Gospell.

13. Ita ut vincula mea manifesta fierent in Christo in omni prætorio, & in cæteris omnibus.

So that my bandes in Christ are famous throughout all the iudgement hall/& in all other places.

An die Philipper.

Das I. Capitel.

7. **Wie es denn mir billich ist/ daß ich dermassen vonn euch allen halte/ darumb daß ich euch in meinem hertzen habe/ in diesem meinem Gefengniß/ darinn ich das Evangelium verantworte vnd bekrefftige/ als die jhr alle mit mir der gnade theilhafftig seydt.**

Lige som mig oc bør/ at ieg skal i saa maade holde aff eder alle/ Fordi at ieg haffuer eder i met hierte/ i dette mit Fengsel/ i huilcket ieg forsuarer oc stadfester Euangelium/ som de der alle ere delactige met mig i naaden.

8. **Denn Gott ist mein Zeuge/ wie mich nach euch allen verlangt von hertzen grund in Jesu Christo.**

Thi Gud er mit Vidne/ huorledis mig forlengis efter eder alle i hiertens grund i Jhesu Christo.

9. **Vnnd daselbst vmb bete ich/ daß ewre Liebe je mehr vnnd mehr reich werde/ in allerley erkentniß vnnd erfahrung.**

Oc der om beder ieg/ at eders kærlighed kand bliffue io mere oc mere rig/ i allehonde Bekendelse oc Forsøgelse.

10. **Daß jr prüfen möget/ was das beste sey/ auff daß jhr seyt lautter vnd vnanstössig/ biß auff den tag Christi.**

At i kunde proffue/ huad som Best er/ at i kunde vere rene oc vden forargelse indtil Christi dag.

11. **Erfüllet mit früchten der gerechtigkeit/ die durch Jesum Christum geschehen (in euch) zu ehre vnd lobe Gottes.**

Opfylte met Retferdigheds Frucт/ som ske ved Jhesum Christum (i eder) Gud til ære oc loff.

12. **Jch lasse euch aber wissen/ lieben Brüder/ daß/ wie es vmb mich stehet/ das ist nur mehr zur förderung deß Evangelij gerathen.**

Jeg lader eder oc vide/ kære Brødre/ at huorledis det gaar mig/ det er ekon kommet mere til Euangelij forfremmelse.

13. **Also/ daß meine Band offenbar worden sind in Christo/ in dem gantzen Richthause/ vnd bey den andern allen.**

Saa/ at mine Baand ere obenbarede i Christo/ vdi det gantske Domhuss/ oc hoss alle de andre.

K Filipenským.

Kapitola I.

7. Jakož mi gest to za sprawedliwě o wssech wás smyssliti/ proto že wás mám w Srdcy a w okowách mých/ a w obraně/ a w vtwrzenij Ewangelium/ že gste wy wssyckni autastnijcy radosti mé.

Jáko spráwedliwá rzecz iest/ ábych tho o was wšytkich rozumiał/ dla tego iż was mam w serce moim wšytki vczestniki łáski zemna/ ták w moim więzieniu jáko y obronie/ y potwirdzeniu Ewánielicy.

8 Swědek mi gest zagiste Buoh/ kterak gsem žádostiw wás wssech/ w Střewijch Ježissse Krysta.

Abowiem świadkiem mi iest Bog/ iáko was serdecznie miłuie wšytki we wnetrznościach Jezusá Krystusá.

9. A za to se modlijm/ aby láska wasse wjce a wjce se rozmáhala w vmění a we wssem rozumu.

A to proszę/ aby miłość wászá ieszcze wiecey á wiecey obfitowáłá w vznánie y we wšelkim rozsadku.

10. Abysste zkussyli lepssých wěcy/ a abysste byli bez possk wrny a bez vrazu w den Krystuow.

Áby sie rozeználi ty rzeczy ktore sie nie zgadzáia/ żeby scie byli czyści/ y bez przekázybieg wykonáli/ áż do dniá Krystusowego.

11. Naplněni gsauce Owotcem Sprawedlnosti skrze Ježissse Krysta/ k Sláwě a k Chwále Božij:

Bedac napełnieni owocow spráwiedliwości/ ktore sa przez Jezusa Krystusá/ ku chwale yczci Bożey.

12. Chcyk pak Bratkij/ abysste wědeli/ že to což mi se přihodilo/ k wětssýmu prospěchu Ewangelium stalo se.

Zátym bráćia/ chce ábyście wiedzieli/ iż ty rzeczy ktore mi sie przytrefiały/ ku wiekszemu pomnożeniu Ewánielicy przyszły.

13. Tak že wězenij mě pro Krysta/ rozhlášseno gest po wssem Rathauzu/ y wstudy gindě.

Ták iż zwłaszcza moie w Krystusie znácżne sa przy wšytkim dworze Cesárskim/ y indżiey wszędzie.

א

14 וְאַשֶּׁר רַבִּים מִן הָאַחִים בַּאדֹנֵינוּ יִבְטְחוּן בַּאסוּרַי אֲשֶׁר מְלָאִם לִבָּם בִּבְלִי יִרְאָה לְדַבֵּר אֶת־הַדָּבָר׃

Que muchos de los Hermanos tomando animo con mis prisiones, osen mas atreuidamente hablar la palabra (de Dios sin temor.)

15 אֲנָשִׁים בְּשִׂנְאָה וּבְמִרְיָה וַאֲנָשִׁים בֶּחֱם לֵבָב קוֹרְאִים אֶת־הַמָּשִׁיחַ׃

Y aun algunos cierto por embidia y porfia predican àl Christo: mas otros tambien por buena voluntad:

16 וַאֲשֶׁר בְּמִרְיָה מְבַשְּׂרִים אֶת־הַמָּשִׁיחַ לֹא בֶחֱם וְיָשֶׁר כִּי־אִם חוֹשְׁבִים לְהִתְגּוֹלֵל וּלְהִתְנַפֵּל עָלַי וְלַהוֹסִיף צָרָה וּמַצוּקָה עַל־אֲסוּרָי׃

Otros digo que por contencion annuncian el Christo no sinceramente pensando que leuantan mayor apretura à mis prisiones:

17 אֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר מֵאַהֲבָה יוֹדְעִים כִּי־עַל־דְּבַר הַבְּשׂוֹרָה עוֹמֵד אָנֹכִי׃

Otros tambien por Charidad, sabiendo que soy puesto en ellas por la defensa del Euangelio.

18 וּמַה תְּשׁתּוֹחַח נַפְשִׁי אַךְ בְּכָל־דֶּרֶךְ אִם בַּעֲלִילוֹת וְאִם בֶּאֱמֶת בְּשֶׂר הַמָּשִׁיחַ גַּם כֵּן שׂוֹמֵחַ אָנֹכִי וְאֶשְׂמָח׃

Que pues? Conque en todas maneras, ô por aparencia ó por verdad, sea annunciado el Christo, en esto tambien me huelgo, y aun me holgare

19 כִּי־יָדַעְתִּי כִּי זֹאת גַּם הִיא תִּהְיֶה לִי לִישׁוּעָתִי בְּתִפְלַּחְכֶם וּבְמַתַּת רוּחַ יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ׃

Porque sé que esto se me tornará à salud, por vuestra oracion, y por el alimento del Espiritu de Iesus el Christo.

א

14 וְיסוּגָּאא דַּאֲחָא דַּבְּמָרָן אָתְתַּכְּלוּ עַל אֲסוּרַי וּאַשְׁרִיחוּ יַתִּירָאִית דְּלָא דַּחֲלָא לְמִמַּלְלוּ מִלְּתָא דַּאלָהָא׃

E che molti de fratelli nel Signore, assicurati per li miei legami, osano con piu ardire di parlar la Parola senza timore.

15 וְאִנָּשׁ אִנָּשׁ מִן חֲסָמָא וְחַרְיָנָא וְאִנָּשׁ אִנָּשׁ דִּין בְּצְבְיָנָא טָבָא וַבְּחוּבָא לְמִמְשִׁיחָא מַכְרִזִין׃

Alcuni predicano ben Christo per inuidia e per contentione: ma alcuni ancora per buona Volontà.

16 הָנוּן דִּין דַּבְּחַרְיָנָא לְמִמְשִׁיחָא מַכְרִזִין לָא הָנָא דְּכֵיָאִית אֶלָּא דְּסָבְרִין דְּמָוְסְפִין אוּלְצָנָא לַאסוּרַי׃

Alcuni dico annuntiano Christo per contentione, non gia puramente, pensandosi aggiugnere affittione à i miei legami.

17 (וְהָנוּן בְּחוּבָא) מְטוּל דְּיָדְעִין לְמִפַּק בְּרוּחָא דְּאַוַנְגֶלְיוֹן סִים אָנָא׃

Et altri per charità, sapendo ch'io son constituito per la difesa de l'Euangelio.

18 וּבְהָדָא חָדִית וְחָדֵא אָנָא דְּבְכָל בְּרוּשׁ אִן בְּעֵלְתָא וְאִן בְּקוּשְׁטָא לְמִמְשִׁיחָא יָתְכְּרוּ׃

Ma che? nondimeno, in qualunque modo si sia, o per occasione, o con verità, Christo è annuntiato: e di questo io mi rallegro, & ancor mi rallegrarò.

19 יָדַע אָנָא גֵּיר דְּהָלֵין לְחַיֵּי הוּ מְשַׁתְּבְחָן לִי בְּבָעוּתְכוֹן וּבְמִוְהֲבָתָא דְּרוּחָא דְּיֵשׁוּעַ מְשִׁיחָא׃

Perche io so che questo mi tornarà in salute per la vostra oratione, e souuenimento de lo Spirito di Iesv Christo.

ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ.

ά.

14. Καὶ τοὺς πλείονας τῶν ἀδελφῶν ἐν κυρίῳ, πεποιθότας τοῖς δεσμοῖς μου, περισσοτέρως τολμᾶν ἀφόβως τὸν θν λόγον λαλεῖν.

Et que plusieurs des freres au Seigneur, asseurés par mes liens, osent parler plus hardimẽt de la parole sans crainte.

15. Τινὲς μὲν καὶ διὰ φθόνον καὶ ἔριν, τινὲς δὲ καὶ δι' εὐδοκίαν τὸν χριστὸν κηρύσσουσιν.

Vrai est que quelques vns preschent Christ par enuie & contention, & les autres au contraire, par bonne volonté.

16. Οἱ μὲν ἐξ ἐριθείας τὸν χριστὸν καταγγέλλουσιν οὐχ ἁγνῶς, οἰόμενοι θλῖψιν ἐπιφέρειν τοῖς δεσμοῖς μου.

Voire les vns annoncent Christ par contention, non point purement, cuidans adiouster affliction à mes liens.

17. Οἱ δὲ ἐξ ἀγάπης, εἰδότες ὅτι εἰς ἀπολογίαν τοῦ εὐαγγελίου κεῖμαι.

Mais les autres le font par charité, sachans que ie suis ordonné pour la defense de l'Euangile.

18. Τί γάρ; πλὴν παντὶ τρόπῳ, εἴτε προφάσει, εἴτε ἀληθείᾳ χριστὸς καταγγέλλεται· καὶ ἐν τούτῳ χαίρω, ἀλλὰ καὶ χαρήσομαι.

Quoi donc? toutesfois en quelque maniere que ce soit, ou par feintise, ou en verité, Christ est annoncé: & en cela ie m'esiouï, & m'en esiouïrai.

19. Οἶδα γὰρ ὅτι τοῦτό μοι ἀποβήσεται εἰς σωτηρίαν διὰ τῆς ὑμῶν δεήσεως, καὶ ἐπιχορηγίας τοῦ πνεύματος ἰησοῦ χριστοῦ.

Car ie sai que cela me retournera à salut par vostre priere & par la subuention de l'Esprit de Iesus Christ:

CAP. I.

14. Vt plures è fratribus in Domino, cõfidentes in vinculis meis, abundantiùs auderent ſine timore verbum Dei loqui.

In ſo much that many of the brethren in the Lorde are boldened through my bandes / and dare more frankely ſpeake the worde.

15. Quidam quidem & propter invidiam & contentionem: quidam autem & propter bonam voluntatem Chriſti prædicant.

Some preache Chriſt euen through enuie and ſtriſe / and ſome alſo of good will.

16. Quidam ex contentione Chriſtum annuntiant nõ ſyncere / exiſtimantes preſſuram ſe ſuſcitare vinculis meis

The one parte preacheth Chriſt of contention and not purely / ſuppoſing to adde more affliction to my bands.

17. Quidam autem ex charitate: ſcientes quoniam in defenſionem Evangelii poſitus ſum.

But the others of loue / knowing that I am ſet for the defence of the Goſpell.

18. Quid enim? Dum omni modo, ſive per occaſionem, ſive per veritatem, Chriſtus annuntietur: & in hoc gaudeo, ſed & gaudebo.

What then? yet Chriſt is preached all maner wayes / whether it be vnder a pretence / or ſyncerely: and I therein ioye: yea / and will ioye.

19. Scio enim quia hoc mihi proveniet ad ſalutem, per veſtram orationem, & ſubminiſtrationem Spiritus Ieſu Chriſti.

For I knowe that this ſhall turne to my ſaluation / through your prayer / and by the helpe of the Spirit of Jeſus Chriſt.

An die Philipper.

Das I. Capitel.

14. Vnd vil Brüder in dem HERREN / auß meinen Banden zuverſicht gewonnen / deſte dürſtiger worden ſind / das wort zu reden on ſcheu.

De mange Brødre i HERREN / ſinge tillid aff mine Baand / ere bleffne deſſ mere driſtige / at tale Ordet vden redzel.

15. Etliche zwar predigen Chriſtum / auch vmb haß vnd haders willen. Etliche aber auß guter meinung.

Der predicke oc vel nogle Chriſtum / for had oc auind ſkyld / Oc nogle aff en god mening.

16. Jene verkündigen Chriſtum auß zanck / vnd nicht lauter / denn ſie meinen / ſie wöllen ein trübſal zuwenden meinen banden.

De andre forkynde Chriſtum aff trette oc icke renlige / Thi de mene / at de vilde vende mine baand drøffuelſe til.

17. Dieſe aber auß liebe / denn ſie wiſſen / daß ich zu verantwortung deß Evangelij hie liege.

Men diſſe aff kærlighed / Thi de vide / at ieg ligger her til at forſuare Euangelium.

18. Was iſt jm aber denn? daß nur Chriſtus verkündiget werde allerley weiſe / es geſchehe zufallens / oder rechter weiſe / ſo frewe ich mich doch darinne / vnd wil mich auch frewen.

Huad er det da? At Chriſtus ekon kand forkyndis i alle maade / huad helder det falder ſig saa til / eller det ſkeer i den rette maade / Saa glæder ieg mig dog der aff / oc ieg vil ocſaa glæde mig.

19. Denn ich weiß / daß mir daſſelbige gelinget zur ſeligkeit / durch ewer Gebet / vnd durch Handreichung deß Geiſtes Jeſu Chriſti.

Thi ieg veed / at det forfremmis mig til Saligheds / formedelſt eders Bøn / oc ved Jheſu Chriſti Aands hielp.

K Filipenſkym.

Kapitola I.

14. Tak ſe mnozý Bratrij w PAnu / dauffagijce w okowách mých / hogněgſſý ſmělost magij bez ſtrachu mluwiti Slowo Božij

A wiele ich z bráčtey w Pánie / dufálac więzieniu memu / więcey śmieią y beſpieczniey ſłowo opowiedać.

15. Některij zagiſtě pro zá-wiſt a odpor: Ginij pak pro dobrau wuoli / Kryſta ohlaſſugij:

A niektorzy przez zazdrość y ſwar / niektorzy też y z dobrá wolą Krystuſá opowiedáią.

16. Některij pro Swár / Kryſta wyznáwagij / newpřijmně / magijce za to / že mi přidagj trápenij w wězenij mém.

Niektorzy z waśni Krystuſá opowiedáią nie szczyrze / mniemáiąc iż przydawáią vciſku więzieniu memu.

17. Ginij pak láſky / wědauce to gſem vſtanowen k obrá-ně Ewangelium.

Drudzy záſie z miłości / wiedząc iżem teſt poſtánowion ku obronie Ewánielicy.

18. Y což pak? Wſakým mżkoli zagiſtě ſpuoſobem / ſbudto na oko / budto w prawdě / když ſe gedině Kryſtus oznamuge / y z tohoť yá ſe radugi / a geſſtě ſe radowati budu.

Ale což? wżdy takímkolwiek ſpoſobem / choć pod pokrywką / choć prawdżiwie Krystus bywa opowiedan / z tego thěż raduię ſię / y ieſzcze rádować ſię będę.

19. Neb wijm / že mi přijgde k ſpaſenij / ſkrze wáſſy Modlitbu / a ſkrze poſluhowánij Ducha Geżiſſe Kryſta.

Gdyż wiem iż mi ſie tho obroćí ku zbawieniu przez prośbę waſſę / y dodawánie ducha Jezuſá Krystuſá.

א

20 אֵיכְנָא דְּמִסְפַּר אֲנָא
וּמִסְפֵּא אֲנָא דְּבְמִדְם לָא
אֲבְהַת אֶלָּא בְּגָלְיוּת אַפֵּא
אֵיךְ דְּבְכָל זְבַן אַף הַשְׁתָּא
יִתְרַוְרֵב מְשִׁיחָא בְּפַגְרִי
אָן בְּחַיָּא וְאָן בְּמָוְתָא׃

Secondo la ferma aspettatione è la mia speranza che ho di non hauermi à vergognare in cosa alcuna: ma con ogni libertà, si come sempre, così ancor adesso, Christo sarà magnificato nel mio corpo, ò per vita, ò per morte.

21 חַיַּי גֵּיר דִּילִי מְשִׁיחָא
הוּ וְאָן אֲמוּתָא יוּתְרָנָא
הֲוָא לִי׃

Imperoche Christo à me, e nè la vita, e nè la morte, è guadagno.

22 אָן דֵּין אַף בְּהָלִין חַיָּא
דִּבְסָרָא פֵּאדָא אִיתַ לִי
פַּעֲבָדִי לָא יָדַע אֲנָא מָנָא
אֶזְבֵּא לִי׃

Or se il viuere in carne mi è giouevole, io no'l so, ne quel ch'io mi debbi eleggere.

23 אֶלָּאן לִי גֵּיר תַּרְתֵּיהֵין
לְמִבְטַר רְגִיג אֲנָא דִּיעַם
מְשִׁיחָא אֲחֵוָא וְהָדָא טַב
פֵּחָדָא הֲוָת לִי׃

Perciochè io sono stretto da due cose, hauendo desiderio d'esser disciolto, & esser con Christo, il che mi è molto meglio.

24 אֶלָּא אַף דְּאִתְקְוֵם
בְּבַסְרִי אֶלָּאלִי עֲבוּתָם
מִטּוּלְתְּכוֹן׃

Ma il mio rimanere in carne, è più necessario per voi.

25 וְהָדָא תְּכִילָאִית יָדַע
אֲנָא דְּבָאשׁ אֲנָא וַמְקַוֵּא
אֲנָא לְחַדּוּתָא דִּילְכוֹן
וְלִתַרְבִּיתָא דְּהֵימָנוּתְכוֹן׃

Et conosco questo confidentemente, che io rimarrò, è dimorarò con tutti voi al vostro auuanzamento, & à la letitia de la fede vostra.

26 דְּכַד אֵתָא תּוּב לְוָתְכוֹן
יִתְיַתַּר בִּי שׁוּבְחֲרְכוֹן דב
דְּבְיֵשׁוּעַ מְשִׁיחָא׃

Accioche la vostra gloria abbondi in Christo IESV per me, mediante il mio ritorno à voi.

א

20 כַּאֲשֶׁר פַּחֲקוָתִי וְקִשְׁבָרִי כִּי־לֹא
אֵבוֹשָׁה בְּכָל־דָּבָר כִּי־אִם בְּכָל־
בְּטָחוֹן כְּמוֹ תָמִיד כֵּה גַּם עַתָּה
יִתְגַּדֵּל הַמָּשִׁיחַ בִּגְשָׁרִי אִם
בַּחַיִּים וְאִם בַּמֵּתִים׃

Conforme à mi desseo y esperança, que en nada seré confuso: antes con toda confiança, como siempre, aora tambien sera engrandecido el Christo en mi cuerpo, ó por vida ó por muerte.

21 כִּי־לִי חַיּוֹתִי הַמָּשִׁיחַ הוּא וּמוֹתִי
בְּצַעִי וַחֲרִיפוּתִי׃

Porque à mi el Christo me es ganancia, ó biuiendo ó muriendo.

22 וְכִי־חַיּוֹתִי בַּבָּשָׂר יֶשׁ־פְּרִי
הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר לִי לָכֵן אֵינֶנִּי יוֹדֵעַ
מַה־אֶבְחָר׃

Porque si biuiere en la carne, esto me ganancia, y (no sé que escoger.

23 כִּי־הֻצַּקְתִּי שְׁתֵּיהֶן בֵּינוֹתַי
לְגַוַּע וְלִהְיוֹת אֶת־הַמָּשִׁיחַ וְזֹאת
יוֹתֵר וְעַל־יֵתֵר הוֹעִיל לַנַּפְשִׁי׃

Porque de ambas cosas estoy puesto en estrecho) teniendo desseo de ser desatado, y estar con con el Christo mucho mejor.

24 אַךְ לְעוֹדֵד בַּבָּשָׂר צָרִיךְ
בַּעֲבוּרְכֶם׃

Mas quedar en la carne es mas necessario por causa de vosotros.

25 וְזֹאת בָּטוּחַ אֲנִי יוֹדֵעַ כִּי־
אוֹסִיף לָקוּם וְלְהִתְעוֹדֵד לָכֶלְכֶם
לְצַעֲדְכֶם וּלְשִׂמְחַת הָאֱמוּנָה׃

Y confiando en esto sé que quedaré, que aun permaneceré con todos vosotros para prouecho vuestro y gozo de la fe.

26 לְמַעַן תְּהִלַּתְכֶם תּוֹתִיר
בְּיֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ בִּי בְּהוֹסִיפִי
לָבוֹא אֲלֵיכֶם׃

Paraque crezca vuestra gloriacion de mi en el Christo Iesus por mi vēida otra vez à vosotros.

ά.

20. Κατὰ τὴν ἀποκαραδοκίαν καὶ ἐλπίδα μου, ὅτι ἐν οὐδενὶ αἰσχυνθήσομαι, ἀλλ' ἐν πάσῃ παῤῥησίᾳ, ὡς πάντοτε, καὶ νῦν μεγαλυνθήσεται Χριστὸς ἐν τῷ σώματί μου, εἴτε διὰ ζωῆς, εἴτε διὰ θανάτου.

Selon ma ferme attente & mon esperance, que ie ne serai confus en rien: ains qu'en toute asseurance, comme touſiours il a esté, auſſi maintenant Christ sera il magnifié en mon corps, soit par vie, soit par mort.

21. Ἐμοὶ γὰρ τὸ ζῆν, Χριστὸς· καὶ τὸ ἀποθανεῖν, κέρδος.

Car Christ m'est gain à viure & à mourir.

22. Εἰ δὲ τὸ ζῆν ἐν σαρκὶ, τοῦτό μοι καρπὸς ἔργου, καὶ τί αἱρήσομαι, οὐ γνωρίζω.

Or ſi de viure en chair cela m'est profitable, & que c'est que ie doi choiſir, ie n'en ſai rien.

23. Συνέχομαι δὲ ἐκ τῶν δύο· τὴν ἐπιθυμίαν ἔχων εἰς τὸ ἀναλῦσαι, καὶ σὺν Χριστῷ εἶναι· πολλῷ μᾶλλον κρεῖσσον.

Car ie ſuis enſerré des deux coſtés, tendant bien mon, deſir à deſloger, & eſtre auec Christ, ce qui m'est beaucoup mei leur:

24. Τὸ δὲ ἐπιμένειν ἐν τῇ σαρκὶ, ἀναγκαιότερον δι' ὑμᾶς.

Mais il eſt plus neceſſaire pour vous que ie demeure en chair:

25. Καὶ τοῦτο πεποιθὼς οἶδα ὅτι μενῶ καὶ συμπαραμενῶ πᾶσιν ὑμῖν εἰς τὴν ὑμῶν προκοπὴν καὶ χαρὰν τῆς πίστεως.

Et ie ſai cela comme tout aſſeuré, que ie demeurerai & perſeuererai auec vous tous à voſtre aduancement, & à la ioye de voſtre foy:

26. Ἵνα τὸ καύχημα ὑμῶν περισσεύῃ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐν ἐμοὶ, διὰ τῆς ἐμῆς παρουσίας πάλιν πρὸς ὑμᾶς.

Afin que voſtre gloire abonde en Ieſus Chriſt par moi, au moyen de mon retour vers vous.

CAP. I. | Das I. Capitel. | Kapitola I.

20. Secundùm expectationem & ſpem meam, quia in nullo confundar, ſed in omni fiducia ſicut ſemper, & nunc magnificabitur Chriſtus in corpore meo, ſive per vitam, ſive per mortem.

20. Wie ich endlich warte vnd hoffe/ daß ich in keinerley ſtück zu ſchanden werde/ ſondern daß mit aller freydigkeit/ gleich wie ſonſt allezeit/ alſo auch jetzt/ Chriſtus hoch gepreiſet werde an meinem Leibe/ es ſey durch leben oder durch todt.

20. Wedle očekáwanij a nadĕge mé/ Neb w ničemž nebudu zahanben/ ale ſe wſſým dauffánijm yako prwé wždyckny/ tak y nynij zweleben bude Kryſtus na mém tĕle/ budto ſkrze Zywot budto ſkrze Smrt.

21. Mihi enim vivere Chriſtus eſt: & mori lucrum.

21. Denn Chriſtus iſt mein leben/ vnd ſterben iſt mein gewinn.

21. Nebo mné žiwu býti Kryſtus geſt/ a vmřjti zyſk.

22. Quòd ſi vivere in carne, hic mihi fructus operis eſt, & quid eligam ignoro.

22. Sintemal aber im Fleiſch leben/ dienet mehr frucht zu ſchaffen/ ſo weiß ich nicht/ welchs ich erwehlen ſol.

22. A geſtliže/ žiwu býti w tĕle/ vžitek geſt mné ten/ mé práce/ y co mám wywoliti/ newijm.

23. Coarctor autem è duobus: deſiderium habens diſſolvi & eſſe cum Chriſto, multo magis melius.

23. Denn es liget mir beydes hart an/ Ich habe luſt abzuſcheiden/ vnnd bey Chriſto zu ſein/ welches auch viel beſſer were.

23. Wzkomi geſt zagiſtĕ s obauſtran: neb žádoſt mám vmřjſti/ a býti s Kryſtem/ což mi mnohém lépe geſt.

24. Permanere autem in carne, neceſſarium propter vos.

24. Aber es iſt nötlicher im Fleiſch bleiben/ vmb ewren willen.

24. Ale žiwu býti w tĕle/ wjce potřebj geſt pro wás.

25. Et hoc confidens, ſcio quia manebo & permanebo omnibus vobis, ad profectum veſtrum & gaudium fidei.

25. Vnd in guter zuverſicht weiß ich/ daß ich bleiben vnd bey euch allen ſein werde/ euch zur förderung vnnd zur freude deß Glaubens.

25. A o tom nadĕgi mage/ wjm že potrwám a žiw pobudu k proſpĕchu wſſem wám a k radoſti wjry.

26. Vt gratulatio veſtra abundet in Chriſto Ieſu in me, per meum adventum iterum ad vos.

26. Auff daß jhr euch ſehr rühmen möget/ in Chriſto Jeſu/ an mir/ durch meine zukunfft wider zu euch.

26. Aby potĕſſenj waſſe hogné bylo w Kryſtu Gežſſy pro mne/ ſkrze mé přjſtijpét k wám.

א

27 בַּלְחוֹד אֵיכְנָא דְיָאֵא
לַסְבָרְתֵהּ דַּמְשִׁיחָא הַנְיָתוּן
מְתְדַּבְּרִין דֵּאן אֵתֵא וְ
אֲחֵיכוּן וְאַן פְּרִיק אֲנָא
אֶשְׁמַע עֲלֵיכוּן דְּקָיְמִין א
אַנְתוּן בַּחֲדָא רוּחַ וּבַחֲדָא
נְבַשׁ וּמְתְנַצְחִיתוּן אַבְּחֲדָא
בְּהֵימָנוּתָא דְּאַנְגֶלְיוֹן׃

Sol che Voi conuersiate seconda la degnità de l' Euangelio di Christo: accioche ò venendo io, e vedendoui, ò stando assente, io intenda de fatti Vostri, che Voi stiate saldi in vn medesimo spirito con vn medesimo animo, combattendo vnitamente per la fede de l' Euangelio.

28 וְבַמְדַם לָא מְתְתְּזִיעִין
אַנְתוּן מִן הָנוּן דְּקָיְמִין ל
לְקוּבְלָן לְתַחְוִיתָא / דא
דְּאַבְרְנְהוֹן וְלַחַיָּא דִּילְכוּן
וְחָדָא מִן אֱלָהָא הוּ׃

E non Vi spauentate in cosa alcuna per gli auuersarij: ilche certo à loro è vna dimostratione di perditione: ma à Voi di salute: è questo è da Dio.

28 אֲתִיהַבַ / לְכוּן דְּלָא
בַּלְחוֹד מְהֵימְנוּ תְּהֵימְנוּן
בְּהּ בְּמְשִׁיחָא אֶלָּא / אַף
דְּצַל אַפְוְהִי תְּחַשׁוּן׃

Percioche à Voi è donato per Christo non solamente il credere in lui, ma etiandio il patir per lui.

30 וְתִסַּיְבְרוּן אַגּוּנָא אֵיךְ
הֲוִי דַּחֲזַיְתוּן בִּי וְהָשָׁ /
שְׁמִיעִיתוּן עֲלַי׃

Hauendo il medesimo combattimento, qual Voi hauete veduto in me, & hora vdite in me.

ב

1 אִן אִי / לְכוּן הֲכִי /
בְּוְיָא / בְּמְשִׁיחָא / וְאִן
מַלְוְמָא בְּלֶבָא בְּחוּבָא וְאִן
שׁוּתְפוּתָא דְּרוּחָא / וְאִן
רוּחָמָא וְאִן רַחֲמֵא׃

Se ci è dunque alcuna consolatione in Christo, se alcun sollevamento di charità, se alcuna communication di Spirito, se alcune viscere e misericordie.

א

27 אַךְ לְבַדְכֶם כַּהֲגִינַת בְּשׂוֹרַת
הַמָּשִׁיחַ הִתְהַלְכוּ אֲשֶׁר אִם־
אָבוֹא וְאֶרְאֶה אֶתְכֶם אוֹ־אִם
אֶרְחַק מִמְּכֶם אֶשְׁמַע עֲלֵיכֶם
כִּי עוֹמְדִים אַתֶּם בְּרוּחַ אֶחָת
וּבְנֶפֶשׁ אַחַת ׀ עוֹזְרֵי בֶּאֱמוּנַת
הַבְּשׂוֹרָה׃

Solamente que conuerseys como es digno del Euangelio del Christo paraque, ò sea que venga y hos vea, ó que esté ausente, oyga de vosotros, que estays firmes en vn mismo espiritu vnanimes combatiendo juntamente por la fe del Euangelio.

28 וְאַל־תִּפּוֹג לִבְּכֶם בְּכָל־דָּבָר
עַל־מְקוֹמְמֵיכֶם כִּי־אֲשֶׁר לָהֶם
לְזוֹת הָאֲבֵדָה הִיא לָכֶם לִתְשׁוּעָה
וְזֹאת הִיא מֵאֱלֹהִים׃

Y en nada os espanteys de los que se oponen, que à ellos ciertamente es indicio de perdicion, mas á vosotros de salud: y esto de Dios.

29 כִּי־לָכֶם חוּנַן לֹא־לְבַד
לְהַאֲמִין בּוֹ כִּי־אִם גַּם לִסְבֹּל
וְלֶעָנוֹת עָלָיו׃

Porque à vosotros es concedido por el Christo no solo que creays en el, mas aun que padezcays por el;

30 וְלִהְיוֹת לָכֶם מָדוֹן כָּמוֹ
אֲשֶׁר רְאִיתֶם בִּי וְעַתָּה שְׁמַעְתֶּם
עָלָי׃

Teniendo la misma batalla que aueys visto en mi, y aora oys de mi.

ב

1 וְאִם יֵשׁ־בָּכֶם נֶחָמָה אֶחָת
בַּמָּשִׁיחַ אוֹ־תַּנְחוּמוֹת אַהֲבָה אוֹ־
חֶבְרַת הָרוּחַ אוֹ־חֶסֶד אוֹ־
רַחֲמִים׃

Portanto si ay en vosotros alguna consolacion en el Christo, si algun reffrigerio de Charidad, si alguna communion de espiritu, si algunas entrannas y miseraciones.

α.

27. Μόνον ἀξίως τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ πολιτεύεσθε, ἵνα εἴτε ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ὑμᾶς, εἴτε ἀπὼν, ἀκούσω τὰ περὶ ὑμῶν, ὅτι στήκετε ἐν ἑνὶ πνεύματι, μιᾷ ψυχῇ, συναθλοῦντες τῇ πίστει τοῦ Εὐαγγελίου.

Seulement conuersez dignement comme il est seant selon l'Euangile de Christ: afin que soit que ie viene, & que ie vous voye, soit que ie soye absent, i'entende quant à vostre estat, que vous persistez en vn mesme Esprit, combatans ensemble tous d'vn courage par la foy de l'Euangile, & n'estans en rien espouuantés par les aduersaires.

28. Καὶ μὴ πτυρόμενοι ἐν μηδενὶ ὑπὸ τῶν ἀντικειμένων· ἥτις αὐτοῖς μέν ἐστιν ἔνδειξις ἀπωλείας, ὑμῶν δὲ σωτηρίας· καὶ τοῦτο ἀπὸ θεοῦ.

Ce qui leur est vne demonstrance de perdition, mais à vous, de salut: & cela de par Dieu.

29. Ὅτι ὑμῖν ἐχαρίσθη τὸ ὑπὲρ Χριστοῦ, οὐ μόνον τὸ εἰς αὐτὸν πιστεύειν, ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ πάσχειν.

D'autant qu'il vous a esté gratuitement donné pour Christ, nõ seulement de croire en lui, mais aussi de souffrir pour lui.

30. Τὸν αὐτὸν ἀγῶνα ἔχοντες οἷον εἴδετε ἐν ἐμοὶ, καὶ νῦν ἀκούετε ἐν ἐμοί.

En ayant le mesme combat que vous auez veu en moi, & que maintenant vous entendez estre en moi.

ΚΕΦΑΛ. Β.

Εἴ τις οὖν παράκλησις ἐν Χριστῷ, εἴ τι παραμύθιον ἀγάπης, εἴ τις κοινωνία πνεύματος, εἴ τινα σπλάγχνα καὶ οἰκτιρμοί.

Si donc il y a quelque consolation en Christ, si quelque soulas de charité, si quelque communion d'esprit, si quelques cordiales affections & misericordes:

27. Tan-

CAP. I.

27. Tantùm dignè Evangelio Christi conversamini: ut sive cum venero, & videro vos, sive absens, audiam de vobis quia statis in uno spiritu, unanimes, collaborantes fidei Evangelii.

Onely let your conuersation be as it becommeth the Gospell of Christ: that whether I come and see you / or els be absent / I may heare of your matters that ye continue in one Spirit / and in one minde fighting together through the fayth of the Gospell.

28. Et in nullo terreamini ab adversariis quæ illis est causa perditionis: vobis autem salutis, & hoc à Deo.

And in nothing feare your aduersaries / which is to them a token of perdition / and to you of saluation / and that of God.

29. Quia vobis donatum est pro Christo, non solùm ut in eum credatis, sed ut etiam pro illo patiamini,

For vnto you it is giuen for Christ / that not onely ye should beleeue in him / but also suffer for his sake.

30. Idem certamen habentes, quale & vidistis in me, & nunc audistis de me.

Hauing the same fight / which ye sawe in me / and now heare to be in me.

Das I. Capitel.

27. **Wandelt nur wirdiglich dem Evangelio Christi / auff daß / ob ich komme vnd sehe euch / oder abwesend von euch höre / daß jhr stehet in einem Geist / vnd einer Seele / vnnd sampt vns kempffet für den Glauben deß Evangelij.**

Vandrer ekon verdelige effter Christi Euangelium / paa det / at om ieg kommer oc seer eder / eller hører om eder i min frauerelse / at i staa i en Aand oc en Siel oc stride met oss for Euangelij tro.

28. **Vnd euch in keinem weg erschrecken lasset von den Widersachern / welches ist ein anzeigen jnen der verdamniß / euch aber der seligkeit / vnd dasselbige von Gott.**

Oc lader eder icke forferde i nogen vey aff Modstanderne / huilcket som er dem en vnderuisning til Fordømelsen / men eder til Salighed / oc det aff Gud.

29. **Denn euch ist gegeben / vmb Christi willen zu thun / daß jhr nicht allein an jhn glaubet / sondern auch vmb seinen willen leidet.**

Thi der er eder giffuit / for Christi skyld / at gøre / at i icke alenisste tro paa hannem / men ocsaa lide for hans skyld.

30. **Vnd habet denselbigen Kampff / welchen jhr an mir gesehen habt / vnd nun von mir höret.**

Oc haffue den samme Strid / som i haffue seet paa mig / oc nu høre aff mig.

Kapitola I.

27. Toliko hodně w Ewangelium Krystowě obcowánij mějte / abych / budto že přijdu k wám a vzřijm wás / budto wzdálen gsa od wás / slyssal bych o wás / že stogijte w geduom duchu / a gste gednomyslnij / spolu pracugijce v wijře Ewangelium.

Tylko sie správnyécie tákto sie godźi Ewánielicy Krystusowey / áby choćbych przyßedł / y vyzrał was / á choć nieobecny / o waßych rzeczách vslyßał / iż stoicie w iednym duchu / iednostaynie y iednym vmyslem bowtac przez wiárę Ewánielicy.

28. A w ničemž se nestrachugte protiwnijkuow / genž gest gim příčinau gegich zahynutij / ale wám k Spasenij / a to od Boha.

Ani sie trwożćie nikw czym dla przeciwnikow / co onym iest znák zginienia / á nam zbáwienia / y to od Bogá.

29. Nebo wám dáno gest pro Krysta / netoliko abysste w ného wěřili / ale abysste proň také y trpěli.

Dla tego iż wam dano iest w spráwie Krystusowey / nie tylko weń wierzyć / ale też dla niego cierpieć.

30. Tayž bog magijce / yakž gste při mně widěli / a nynij slyssyte o mně.

Tenże boy máiac tákieście widźieli we mnie / y terazeście we mnie słyßeli.

CAP. II.

SI qua ergo consolatio in Christo, si quod solatium charitatis, si qua societas spiritus, si qua viscera miserationis.

If there be therefore any consolation in Christ / if any comforte of loue / if any fellowshyppe of the Spirit / if any compassion and mercy.

Das II. Capitel.

IST nun bey euch ermahnung in Christo / ist trost der liebe / ist gemeinschafft deß Geistes / ist hertzliche liebe vnd barmhertzigkeit.

ER der nu formaning hoss eder i Christo / er der kærligheds trøst / er der Aandens samfund / Er der hiertelig kærlighed oc barmhertighed.

Kapitola II.

PRotož gestli kteréž potěssenij w Krystu / Gestli která radost Láský / gestli která společnost Ducha / gsauli ktera střewa slitowánij.

JEstli tedy ktore počiessenie iesth w Krystusie / iesth ktora počiechá miłosći / iesth kthora społeczność ducha / iesth ktore wnetrznosći y slitowánia.

ב

2 שַׁלְמוּ חַדְוָתִי דְּחַד רַעְיָנָא
יְהֵוָא לְכוֹן וְחַד חוּבָא וַחֲדָא
נְפַשׁ וַחֲדָא תַּרְעִיתָא׃

Empiete la mia allegrezza, hauendo ϑn medesimo sentimento, hauendo ϑna medesima charità, essendo d'ϑn medesimo animo, hauendo ϑn medesimo consentimento.

3 וּמְדֻם בְּחֶרְיָנָא וְאוֹ
בְּשׁוּבְחָא סְרִיקָא לָא
תַּעְבְּדוּן אֶלָּא בְּמִכְיְכוּת
רַעְיָנָא כָּל נָשׁ וְחַבְּרֵהּ אֵיךְ
דְּמִיתַר מָנֵהּ יְחַשּׁוּב׃

Che niente si faccia per contentione, ò per ϑna gloria vana: ma per humiltà stimando l'ϑn l'altro da più di se medesimo.

4 וְלָא אֲנָשׁ דְּנַבְּשֵׁהּ יְאַצַּף
אֶלָּא כָּל נָשׁ אַף דְּחַבְּרֵהּ׃

Non riguardando ciascuno à le sue commodità, ma ancora à quelle de gli altri.

5 וְהָדָא אִתְרַעוּ בְּנַבְּשְׁכוֹן
הֲי דְּאַף יְשׁוּעַ מְשִׁיחָא׃

Quel medesimo affetto sia in voi, che fu ancora in Christo Iesv.

6 הֲוֹ דְּכַד אִיתַוְהִי ——
בְּדְמוּתָא דְּאֱלָהָא לָא הֲוָא
חְטוּפָא חַשְׁבָהּ לְהַדָּ ז
דְּאִיתַוְהִי בְּחֵמָא דְּאֱלָהָא׃

Ilquale essendo in forma di Dio, non istimò rapina l'esser eguale à Dio.

7 אֶלָּ ז נַבְּשֵׁהּ סָרִיק
וְדְמוּתָא דְּעַבְדָּ ז וְסַב
וַהֲוָא בְּדְמוּתָא דִּבְנֵי ——
נָשׁ ז׃

Ma riduſſe se stesso al niente, pigliando forma di seruo, fatto à la simiglianza de gli huomini, & in habito trouato come huomo.

8 וּבְאַסְכְּמָא אֲשְׁתְּכַח אֵיךְ
בַּר —— נָשׁ וּמַכֵּךְ נַבְּשֵׁהּ
וְאַשְׁתְּמַע עַד־מָא לְמָוְתָא
מָוְתָא דִּין דְּוִקְיָפָא׃

Humiliò dico se stesso, fatto obbediente in fin à la morte, et à la morte de la croce.

9 מְטוּל הָנָא אַף אֱלָהָא
אַסְגִּי רַמְרַמֵּהּ וְיָהֵב לֵהּ ש
שְׁמָ ז דְּמִיתַר מִן כָּ ——
שְׁמִהִין׃

Per laqual cosa ancor Iddio l'ha sommamente esaltato, & hagli donato ϑn nome che è sopra ogni nome.

ב

2 וּמַלְּאוּ אֶת־שִׂמְחָתִי לַהֲבִינֻכֶם
יַחַד לִהְיוֹת לָכֶם אַהֲבָה אֶחָת
בְּלֵב אֶחָד מֵבִינִים אֶחָת׃

Cumplid mi gozo enque sintays lo mismo teniendo vna misma Charidad, vnanimes, sintiendo vna misma cosa.

3 וּמְאוּמָה לֹא בְּמִרְיָבָה אוֹ־
בְּגַאוּת כִּי־אִם בְּשִׁפְלַת הָרוּחַ
אִישׁ אִישׁ יַחְשׁוֹב בְּלִבּוֹ כִּי עָעִיד
וְקָטוֹן הוּא מֵרֵעֵהוּ׃

Nada hagays por contienda, o por gloria vana: antes en humilidad estimando hos inferiores los vnos à los otros.

4 אִישׁ אִישׁ אַל־יְבַקֵּשׁ אֶת־
אֲשֶׁר יוֹעִיל לְנַפְשׁוֹ כִּי־אִם אֶת־
אֲשֶׁר יוֹעִיל לְרֵעֵהוּ׃

No mirando cada vno à loque es suyo, mas à loque es de los otros.

5 וְזֹאת הֲבִינוּ בֵינֵיכֶם אֲשֶׁר הִיא
בְּיֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ׃

Ansique sentid esto en vosotros que fue en el Christo Iesus?

6 אֲשֶׁר אַף כִּי בְּדְמוּת אֱלֹהִים
הוּא אַךְ לֹא חָשַׁב לְגָזוֹל לוֹ
לִהְיוֹתוֹ שָׁוֶה לֵאלֹהִים׃

Que siendo en forma de Dios no tuuo por rapina ser igual à Dios:

7 כִּי־אִם הִשְׁפִּיל אֶת־נַפְשׁוֹ
וַתּוֹרַת הָעֶבֶד לָקַח לוֹ וּבִדְמוּת
הָאָדָם נִהְיָה וּבְצַלְמוֹ נִמְצָא
כָּאָדָם׃

Mas agatose à si mismo tomando forma de sieruo, hecho semejante à los hombres:

8 הִשְׁפִּיל אֶת נַפְשׁוֹ וַיְהִי־שׁוֹמֵעַ
עַד־הַמָּוֶת גַּם עַד־מַוֶתָה לַתָּוֶה׃

Y hallado como hombre en la condicion, se humillo à si mismo hecho obediente hasta la muerte, y muerte de cruz.

9 עַל־כֵּן גַּם אֱלֹהִים הֲרִימוֹ
נָשָׂא וְהִגְבִּיהַּ אוֹתוֹ וְנָתַן לוֹ שֵׁם
אֲשֶׁר עַל־כָּל־שֵׁם׃

Por loqual Dios tambien lo ensalçó, y le dió nombre que es sobre todo nombre.

6. Πληρώσατέ μου τὴν χαρὰν, ἵνα τὸ αὐτὸ φρονῆτε, τὴν αὐτὴν ἀγάπην ἔχοντες, σύμψυχοι, τὸ ἓν φρονοῦντες.

Rendez ma ioye accomplie, tellement que vous ayez vn mesme sentiment, ayans vne mesme charité, estans d'vn mesme courage, & sentans vne mesme chose.

3. Μηδὲν κατὰ ἐριθίαν ἢ κενοδοξίαν, ἀλλὰ τῇ ταπεινοφροσύνῃ ἀλλήλους ἡγούμενοι ὑπερέχοντας ἑαυτῶν.

Que rien ne se face par contention, ou par vaine gloire: mais en estimant l'vn l'autre par humilité de cœur, plus excellent que soimesme.

4. Μὴ τὰ ἑαυτῶν ἕκαστος σκοπεῖτε, ἀλλὰ καὶ τὰ ἑτέρων ἕκαστος.

Ne regardez point vn chacun à son particulier, mais aussi à ce qui appartient aux autres.

5. Τοῦτο γὰρ φρονείσθω ἐν ὑμῖν ὃ καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

Qu'il y ait donc vn mesme sentiment en vous qui a esté aussi en Iesus Christ:

6. Ὃς ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπάρχων, οὐχ ἁρπαγμὸν ἡγήσατο τὸ εἶναι ἴσα θεῷ.

Lequel estant en forme de Dieu, n'a point reputé rapine d'estre egal à Dieu:

7. Ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκένωσε, μορφὴν δούλου λαβών, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος.

Toutesfois il s'est aneanti soi mesme, ayant prins forme de seruiteur, fait à la semblance des hommes:

8. Καὶ σχήματι εὑρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν, γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ, σταυροῦ.

Et estant trouué en figure comme vn homme, il s'est abbaissé soi mesme, & a esté obeissant iusqu'à la mort, voire la mort de la croix.

9. Διὸ καὶ ὁ θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσε, καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα.

Pour laquelle cause aussi Dieu l'a souuerainement esleué, & lui a donné vn nom, qui est sur tout nom:

CAP. II.

2. Implete gaudium meũ, ut idem ſapiatis, eandem charitatem habentes, unanimes, idipſum ſentientes.

Fulfill my ioye, that yee bee like minded, hauing the ſame loue, being of one accorde, and of one iudgement.

3. Nihil per contentionem, neque per inanem gloriam, ſed in humilitate ſuperiores ſibi invicem arbitrantes.

That nothing be done through contention or vaine glorie, but that in meekeneſſe of minde euery man eſteeme other better then him ſelfe.

4. Non quæ ſua ſunt ſinguli conſiderantes, ſed ea quæ aliorum.

Looke not euery man on his owne things, but euery man also on the thinges of other men.

5. Hoc enim ſentite in vobis, quod & in Chriſto Ieſu.

Let the ſame minde be in you that was euen in Chriſt Jeſus.

6. Qui cùm in forma Dei eſſet, non rapinam arbitratus eſt eſſe ſe æqualem Deo

Who being in the forme of God, thought it no robberie to be equall with God.

7. Sed ſemetipſum exinanivit, formam ſervi accipiẽs, in ſimilitudinem hominum factus, & habitu inventus ut homo.

But he made him ſelfe of no reputation, and tooke on him the forme of a ſeruant, & was made like vnto men, and was founde in ſhape as a man.

8. Humiliavit ſemetipſum, factus obediens uſq; ad mortem: mortem autem crucis.

Hee humbled him ſelfe, and became obedient vnto the death, euen the death of the croſſe.

9. Propter quod & Deus exaltavit illum: & donavit illi nomen quod eſt ſuper omne nomen.

Wherefore God hath alſo highly exalted him, and giuen him a Name aboue euery name.

An die Philipper.

Das II. Capitel.

2. So erfüllet meine frewde/ daß jr eines ſinnes ſeyt/ gleiche liebe habt/ einmütig vnd einhellig ſeydt.

Da opfylder min glæde/ at i ere ved it ſind/ haffue lige kærlighed/ ere ved en mening oc ſamdrectige.

3. Nichts thut durch zanck oder eitel ehre/ ſonder durch demut achtet euch vntereinander einer den andern höher/ denn ſich ſelbs.

Gerer intet aff trette eller forfengelig ære/ Men acter eder ved ydmyghed iblant huer andre den ene den anden høyre/ end ſig ſelff.

4. Vnd ein jeglicher ſehe nicht auff das ſeine/ ſondern auff daß deß andern iſt.

Oc ingen ſee til det ſom hannem hører til/ Men til det ſom andre hører til.

5. Ein jeglicher ſey geſinnet/ wie Jeſus Chriſtus auch war.

Huer vere ved det ſind/ lige ſom oc Jheſus Chriſtus vaar.

6. Welcher/ ob er wol in Göttlicher geſtalt war/ hielt ers nicht für einen Raub/ Gott gleich ſein.

Huilcken/ alligenel at hand vaar i Guddommelig ſtickelſe/ da holt han det icke for it Roff/ at vere Gud lig.

7. Sondern euſſert ſich ſelbs/ vnd nam Knechts geſtalt an/ ward gleich wie ein ander Menſch/ vnd an geberden als ein Menſch erfunden.

Men hand fornedrede ſig ſelff/ oc tog en Tieneris ſtickelſe paa/ oc bleff lige ſom it andet Menniſke/ oc befunden ſom it Menniſke i ſin Stickelſe.

8. Er nidriget ſich ſelbs/ vnd ward gehorſam biß zum tode/ ja zum tode am Creutz.

Hand fornedrede ſig ſelff/ oc bleff lydig intill Døden/ ia til Døden paa Kaarſſet.

9. Darumb hat jn auch Gott erhöhet/ vnd hat jhm einen Namen gegeben/ der über alle Namen iſt.

Der faare haffuer oc Gud ophøyet hannem/ oc haffuer giffuit hannem it Naffn/ ſom er offuer alle Naffn.

K Filipenſkym.

Kapitola II.

2. Naplňte radoſt mau/ abyſte gednoſtayněho ſmyſlu byli/ gednoſtaynau Láſku magijce/ gednomyſlnij gſauce/ gednoſtayně weſpolecť ſmayſſlegijce.

Nápełňćież weſele moie/ ábyſćie to z rozumieli/ rzż miłość máiąc/ iednomyſlnie y iednoręcoż rozumiąc.

3. Nic nečiňte ſkrze ſwár ani marnu chwálu: ale w pokoře/ gedni druhé za wyššý/ nežli ſami ſebe držijce.

Nic nie czyńćie przez ſwar/ ábo przez próżną chwałę/ ále z pokory/ káżdy niech rozumie drugiego być zacnieyſzym niżli ſam.

4. Ne což geſt wlaſtnijho gedenkażdý hledayte/ ale což geſt giných.

Nie pátrzćie káżdy ſwego/ ále káżdy rzż co ieſt drugich.

5. Tozagiſtě cyťte na ſobě/ co y na Kryſtu Gežijſſy.

A niechay thá chuć będzie w was/ ktora była y w Kryſtuſie Jezuſie.

6. Kterýž gſa w zpuoſobu Božijm/ ne laupežem domněl ſe býti rowen Bohu:

Ktory będąc w kſztałćie Bożym/ nie miałby był zá drapieſt wo rownym być Bogu.

7. Ale ſamého ſebe zmařil/ ſpůſob ſlužebnika přijaw/ k podobenſtwij lidij včiněn/ a w způſobu nalezen jako člowěk.

Ale wyniſzczył ſámego ſiebie/ wziąwſzy kſztałt ſłużebniczy/ zſtawſzy ſię podobny ludziam/ y oſoba náleziona iáko człowiek.

8. Ponižil ſebe ſamého/ včiněn gſa poſlušen až do Smrti/ a až do Smrti Křiže.

A ſam ſię vniżył ſtáwſzy ſię poſłuſznym áż do śmierći/ á śmierći krzyżowey.

9. Protož y Buoh powýšil ho/ a dal gemu gméno kteréž geſt nad každé gméno.

Dla tego też Bog wywyżſzył go bárzo zacnie/ y dał mu imię/ ktore ieſt nád wſzelkie imię.

ב

10 דִּבְשֻׁמֵהּ דִּישׁוּעַ כָּל־
בִּרוּךְ תִּכּוּף דִּבְשָׁמַיָּא ו
וּבְאַרְעָא וְדִלְתַּחַת מִן
אַרְעָא ׃

Accioche nel nome di Iesv si pieghi ogni ginocchio di quelli che sono in cielo, e di quelli che sono in terra, e di quelli che sono ne l'inferno.

11 וְכָל לְשׁוֹן יְהֵא דָּמְרָא
הוּ יְשׁוּעַ מְשִׁיחָא לְשׁוּבְחָא
דַּאֲלָהָא אֲבוּהִי ׃

Et ogni lingua confessi che Iesv Christo è il Signore à gloria di Dio Padre.

12 מֵכִיל חַבִיבַי אֵיכְנָא
דְּבְכֹל וְבֵן אֶשְׁתְּמַעְתּוּן לָא
כַּד קָרִיב אֲנָא לְכוֹן בַּלְחוֹד
אֶלָּא הָשָׁא דְּרַחִיק אֲנָא
מִנְּכוֹן יַתִּירָאִית בִּדְחִלְתָּא
וּבְרִתְיָתָא בְּלוּחוּ פּוּלְחָנָא
דְּחַיֵּיכוֹן ׃

Per tanto, diletti mei, si come sempre hauete obbedito, non solamente come in mia presentia, ma molto piu hora in mia assentia, conducete à fine con timore è tremore la Vostra salute.

13 אֱלָהָא הוּ גִיר מְחַבֵּט
בְּכוֹן אַף לְמִצְבָּא
לְמִסְעַר הוּ מִדֵּם וְצָבִין
אַפֵּתוּן ׃

Percioche Iddio è quel che opera in Voi il Volere, e l'operare secondo il suo beneplacito.

14 כָּל מִדֵּם הֲוֵיתוּן
עַבְדִין דְּלָא רְטָנָא וְדְלָ
פּוּלָג ׃

Fate tutte le cose senza mormorations e disputations.

15 דְּתֶהְווֹן תַּמִימָא וְדְלָא
מוּם אֵירְ בְּנֵיָא דֵּכִיָּא
דַּאֲלָהָא דְּעִמְרִין בְּדָרָא
עַסְקָא וּמְעַקְּמָא וְאִתְחֲוִו
בֵּינְתְהוֹן אֵירְ נְהִירִין
בְּעָלְמָא ׃

Accioche Voi siate irreprensibili, e sinceri, figliuoli dico di Dio immaculati nel mezo de la prava è peruersa generatione: tra iquali rilucete come luminari nel mondo.

ב

10 לְמַעַן בְּשֵׁם יֵשׁוּעַ תִּכָּרַע
כָּל־בֶּרֶךְ אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם בָּאָרֶץ
וּמִתַּחַת לָאָרֶץ ׃

Que àl Nombre de Iesus toda rodilla de lo celestial, de lo terrenal, y de lo infernal se doble.

11 וְכָל־לָשׁוֹן תּוֹדֶה כִּי־ אֲדֹנֵינוּ
יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ לִכְבוֹד אֱלֹהִים
הָאָב ׃

Y que todo lenguaje confiesse, Que el Sennor Iesus el Christo está en la gloria de Dios el Padre.

12 לָכֵן אֲהוּבַי כַּאֲשֶׁר תָּמִיד
שְׁמַעְתֶּם לֹא כְנֶגֶד עֵינַי לְבַדְּכֶם
כִּי־אִם גַּם עַתָּה יוֹתֵר עַל־ יֵתֶר
בְּהָחָקִי מֵעִמָּכֶם בְּיִרְאָה וּבִרְעָדָה
תְּפַעֲלוּ אֶת־יִשׁוּעַת נַפְשְׁכֶם ׃

Portanto, Amados mios, como siempre aueys obedecido, no como en mi presencia solamente, mas aun mucho mas aora en mi ausencia obrad vuestra salud con temor y temblor

13 כִּי־אֱלֹהִים הוּא הַפּוֹעֵל בָּנוּ
אֶת־הַחֵפֶץ וְלַכְלוֹת כִּרְצוֹנוֹ ׃

Porque Dios es el que en vosotros obra ansi el querer como el hazer por su buena voluntad.

14 וְאֶת־כָּל־דְּבָרִים תַּעֲשׂוּ
בְּבִלְי תְלוּנָה וּבְלִי מְרִיבָה ׃

Hazed todo sin murmuraciones o dubdas.

15 לִהְיוֹתְכֶם תְּמִימִים וִישָׁרִים
בְּנֵי אֱלֹהִים בְּלִי־מוּם בְּתוֹךְ דּוֹר
עִקֵּשׁ וּפְתַלְתֹּל דּוֹר סוֹרֵר וּמוֹרֶה
אֲשֶׁר בָּם תָּאִירוּ כִּמְאוֹרוֹת
הַשָּׁמַיִם ׃

Paraque seays irreprehensibles, y senzillos, hijos de Dios, sin culpa en medio de la nacion maligna y peruersa, entre los quales resplandeceys como luminarias en el mundo.

ς.

10. Ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι ἰησοῦ πᾶν γόνυ κάμψῃ ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων.

Afin qu'au Nom de Iesus tout genouil se ploye de ceux qui sont ès cieux & en la terre, & dessous la terre:

11. Καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσηται, ὅτι κύριος ἰησοῦς χριστὸς, εἰς δόξαν θεοῦ πατρός.

Et que toute langue confesse que Iesus Christ est le Seigneur, à la gloire de Dieu le Pere.

12. Ὥστε, ἀγαπητοί μου, καθὼς πάντοτε ὑπηκούσατέ μου, μὴ ὡς ἐν τῇ παρουσίᾳ μου μόνον, ἀλλὰ καὶ νῦν πολλῷ μᾶλλον ἐν τῇ ἀπουσίᾳ μου, μετὰ φόβου καὶ τρόμου τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν κατεργάζεσθε.

Parquoi mes bien-aimés, ainsi que vous auez tousiours obeï, non seulemẽt comme en ma presence, mais beaucoup plus maintenant en mon absence, employez-vous à vostre propre salut, auec crainte & tremblement,

13. Ὁ θεὸς γάρ ἐστιν ὁ ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν καὶ τὸ θέλειν καὶ τὸ ἐνεργεῖν, ὑπὲρ τῆς εὐδοκίας.

Car c'est Dieu qui produit en vous auec efficace, & le vouloir & le parfaire, selon son bon plaisir.

14. Πάντα ποιεῖτε χωρὶς γογγυσμῶν, καὶ διαλογισμῶν.

Faites toutes choses sans murmures ni questions:

15. Ἵνα γένησθε ἄμεμπτοι καὶ ἀκέραιοι, τέκνα θεοῦ ἀμώμητα ἐν μέσῳ γενεᾶς σκολιᾶς καὶ διεστραμμένης, ἐν οἷς φαίνεσθε ὡς φωστῆρες ἐν κόσμῳ,

Afin que vous soyez sans reproche, & simples, enfans de Dieu, irreprehensibles au milieu de la generation tortue & peruerse: entre lesquels vous reluisez comme flambeaux au monde, qui portent au deuant d'eux la Parole de vie.

CAP. II.

10. Vt in nomine Ieſu omne genu flectatur, cæleſtiũ, terreſtrium, & infernorum.

That at the Name of Jeſus ſhulde euery knee bowe / both of thinges in heauen/and thinges in earth, and thinges vnder the earth.

11. Et omnis lingua confiteatur, quia Dominus Ieſus Chriſtus in gloria eſt Dei Patris.

And that euery tongue ſhoulde conſeſſe that Jeſus Chriſt is the Lord / vnto the glory of God the Father.

12. Itaque chariſſimi mei (ſicut ſemper obediſtis:) non vt in præſentia mea tantùm, ſed multo magis nunc in abſentia mea, cum metu & tremore veſtram ſalutem operamini.

Wherefore my beloued/ as yee haue alwayes obeyed/ not as in my preſence onely/ but nowe much more in mine abſence/ ſo make an ende of your owne ſaluation with feare and trembling.

13. Deus eſt enim qui operatur in vobis & velle & perficere, pro bona voluntate.

For it is God which worketh in you/ both the will and the deede/ euen of his good pleaſure.

14. Omnia autem facite ſine murmurationibus & hęſitationibus.

Doe all thinges without murmuring & reaſonings.

15. Vt ſitis ſine querela, & ſimplices filii Dei, ſine reprehenſione in medio nationis pravę & perverſę, inter quos lucetis ſicut luminaria in mundo.

That ye may be blameles / & pure/ and the ſonnes of God without rebuke in the middes of a naughtie and crooked nation / among whome ye ſhine as lightes in the world.

Andie Philipper.

Das II. Capitel.

10. **Daß inn dem Namen Jeſu ſich beugen ſollen / alle der Knie / die im Himmel vnd auff Erden vnd vnter der Erden ſind.**

At i Jheſu Naffn/ ſkulle alle deris Knæ / ſom ere i Himmelen oc paa Jorden/ oc vnder Jorden/ bøye ſig.

11. **Vnd alle Zungen bekennen ſollen/ daß Jeſus Chriſtus der HERR ſey/ zur ehre Gottes deß Vaters.**

Oc alle Tunger ſkulle bekende / At Jheſus Chriſtus er en HERRE / til Gud Faders ære.

12. **Alſo meine liebſten / wie jr allezeit ſeydt gehorſam geweſen/ nicht allein in meiner gegenwertigkeit/ Sondern auch nun vil mehr in meinem abweſen/ ſchaffet/ daß jr ſelig werdet mit forcht vnd zittern.**

Lige ſaa/ mine Elſkelige/ ſom i haffue altid veret lydige / Icke aleniſte i min nærverelſe / men oc ſaa nu meget mere i min fraverelſe / ſaa beſticker at i kunde bliffue ſalige met fryct oc beffuelſe.

13. **Denn Gott iſts/ der in euch wircket/ beyde das wöllen vnd das (thun/ nach ſeinem wolgefallen.)**

Thi Gud er den/ ſom arbeyder i eder / baade vilten/ oc Gerningen/ effter ſin behageligheb.

14. **Thut alles ohn murmelung vnd ohn zweifel.**

Gører alting vden knur oc vden tuil.

15. **Auff daß jhr ſeyt ohn tadel/ vnd lauter/ vnd Gottes Kinder/ vnſträfflich / mitten vnter dem vnſchlachtigen vnd verkehrten Geſchlecht/ vnter welchem jhr ſcheinet als Liechter inn der Welt.**

Paa det at i kunde vere vden ſtraff/ oc rene/ oc Guds børn, vſtraffelige/ mit iblant den vanartige oc vermordige Slect/ Iblant huilcke i ſkinne ſom Liuſi verden.

K Filipenſkym.

Kapitola II.

10. Aby we gmẽnu Geżiſſe każdé koleno klekało / Nebeſkych/ Zemſkych/ y Pekelnijch:

Aby w imie Jezuſowe wſzelkie koláno ſie kłonko / niebieſkich y ziemſkich/ y tych ktore ſa pod ziemia.

11. A każdý yazyk aby wyznáwal / że Pán Geżiſſs Kryſtus w ſławẽ geſt Boha Otce.

A iżby wſzelki ięzyk wyznawał/ iż Krystus Jezus ieſt Pánem / ku chwale Bogá Oycá.

12. Protoż naymilegſſý mogi/ yakoż gſie wżdycky byli poſluſſni: ne toliko kdyż gſem s wámi byl / ale mnohem wijce kdyż ſem wzdálen od wás / s báznij as ſtrachem pracugte o waſſe Spaſenij.

Przetoż namiłſzy moi iákoścíe záwżſe poſłuſſni byli / nie tylko iáko przy mo ey bytnoſci / ale teraz dáleko wiccey w nieobecnoſci moiey / zboiaźnia y z drżeniem zbáwienie waſſe správuyćie.

13. Bůh zagiſtk geſt ktery ż činij w wás y chtěnij y dokonánij / wedle dobré wuole.

Abowiem Bog ieſtci ten ktory ſprawuie w was to abyście chćieli y vczynili / podług dárowanego vpodobania iego.

14. Wſſecko pak činíte bez reptánij a bez pochybowánij.

Wſzytko czyńcie krom ſzemrania y poßwarkow.

15. Abyſſte byli bez żaloby/ a vpkijmij ſynowé Bożij/ abyſſte nebyli hodni treſtánij v poſtřed pokolenij neſſlechetného a překráceného. Mezy ktorými to świécíte yako świtło na Swěte.

Abyście byli bez przygány / y ſzczyremi ſyny Bożymi / nie nágannymi w pośrzodku narodu złego y przewrotnego / miedzy ktorymi iáśnijcie świecićie iako świátłá ná świecie.

ב

16 דְּאִיתַיכוֹן לְהוּן בְּדוּכַת חַיֵּא לְשׁוּבְחָרִי דְּיוֹלִי בְּיוֹמָהּ דְּמְשִׁיחָא דְּלָא בְנָא אֲרִיקִי דְּהֲטֵרְת וְלָא סְרִיקְאִירְת עֲמְלַרְת׃

Che portino innanzi la parola de la vita, accioche mi sia gloria nel giorno di Christo, ch'io non habbi corso in vano, ne in vano mi sii affaticato.

17 אֶלָּא אֲפִין מְתַנְקֵךְ אֲנָךְ עַל דְּבְחָתַךְ וּ וְתֶשְׁמְשְׁתָּא דְּהֵימְנוּתְכוֹן חֲדָא אֲנָא וְרָוֵו אֲנָא עִם כֻּלְכוֹן׃

Ese bene io serua d'aspergimento sopra il sacrifitio & seruitio de la vostra fede, me ne rallegro, e mi rallegro del bene di tutti voi.

18 הֲכְנָא וְאַף אֲנָתוּן חֲדָו וְרָווּ עִמִּי׃

Rallegratevi ancor voi di questo medesimo, rallegratevi del ben mio.

19 מְסַבַּר אֲנָא דֵּין בְּמָרָן יְשׁוּעַ דֶּאשַׁדַּר לְוָתְכוֹן לְט לְטִמּוֹתֶאוֹס בַּעֲגַל דֶּאף לִי יְהֵוֵא לִי נִיחָךְ כַּד אֶלַּף מְטוּלָתְכוֹן׃

Io spero nel Signor Iesv di mandare in breue Timoteo à voi: accioche ancor io stia di buono animo, poi che haurò inteso le cose vostre.

20 לֵית לִי גֵּיר אָחֳרִין הֲרָכָךְ דֶּאיךְ נַפְשִׁי הוּ דֶּאכְּיָבָאוּת יָצַף לְכוֹן׃

Perche io non ho alcuno di pari animo, che sia per procurar sinceramente le cose vostre.

21 כֻּלְהוֹן גֵּיר דִּנְפְשָׁהוֹן הוּ בָּעִין וְלָא דְּיֵשׁוּעַ מְשִׁיכָא׃

Conciosia che tutti cercano le lor proprie, & non quelle di Christo Iesv.

22 בּוּקְיָהּ דֵּין דְּהַנָךְ יְדָעִיתוּן דֶּאיךְ בְּרָא עִם אֲבוּהִי הַכְנָךְ פָּלַח עִמִּי בְּסִבְרְתָךְ׃

Ma voi sapete la proua di lui, che come figliuolo col padre, così ha egli seruito meco ne l'Euangelio.

ב

16 אֶת־דְּבַר הַחַיִּים מַחֲזִיקִים לִהְיוֹתִי לִי בְּיוֹם הַמָּשִׁיחַ כִּי־לֹא לָרִיק רַצְתִּי וְלֹא לָרִיק יָגַעְתִּי׃

Reteniendo la palabra de vida: paraque yo pueda gloriarme en el dia del Christo, que no he corrido ni trabajado en vano.

17 וְאַף כִּי־אִוָּבֵחַ עַל־זֶבַח וְשֵׁרֶת אֱמוּנַתְכֶם אֶשְׂמַח וְחָדִיתִי עַל־כֻּלְּכֶם׃

Y aun que sea sacrificado sobre el sacrificio y seruicio de vuestra fe, me huelgo y me gozo por todos vosotros.

18 וְעַל־דָּבָר הַזֶּה גַּם אַתֶּם תִּשְׂמְחוּ וְחָדִיתֶם עָלַי׃

Y ansimismo hos holgad tambien vosotros y hos gozad por mi.

19 וּמְשַׂבֵּר אֲנִי בַּאדֹנֵינוּ יֵשׁוּעַ לְשַׁלַּח אֲלֵיכֶם בְּמְהֵרָה אֶת טִימוֹתְאוֹס אֲשֶׁר גַּם אֲנִי אֶרְוַח בְּדַעְתִּי אֶת־דְּבְרֵיכֶם׃

Empero espero en el Sennor Iesus, que hos embiaré presto à Timotheo paraque yo tambien esté de buen animo entendido vuestro estado.

20 כִּי־אִישׁ לֹא אֶחָד יֶשׁ־לִי כְּנַפְשִׁי כָּמוֹהוּ אֲשֶׁר בְּתֹם לֵבָב יִדְאַג עֲלֵיכֶם׃

Porque à ninguno tengo tan vnanime, y que con sincera afficion esté solicito por vosotros.

21 כִּי־כֻלָּם אֶת־אֲשֶׁר לְנַפְשָׁם מְבַקְשִׁים וְאֵין אֲשֶׁר לְיֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ׃

Porque todos buscan loque es suyo proprio no loque es del Christo Iesus.

22 וְאֶת־שְׁכֻלּוֹ וְחִבּוּנָתוֹ יוֹדְעִים אַתֶּם כִּי כַּאֲשֶׁר בֵּן־לְאָבִיו עָבַד עִמִּי בַּבְּשׂוֹרָה׃

La experiencia deel aueys conocido, que como hijo à padre ha seruido conmigo en el Euangelio.

Ϛ.

16. Λόγον ζωῆς ἐπέχοντες, εἰς καύχημα ἐμοὶ εἰς ἡμέραν Χριστοῦ, ὅτι οὐκ εἰς κενὸν ἔδραμον, οὐδὲ εἰς κενὸν ἐκοπίασα.

Pour me glorifier en la iournee de Christ, que ie n'ai point couru en vain, ne trauaille en vain.

17. Ἀλλ' εἰ καὶ σπένδομαι ἐπὶ τῇ θυσίᾳ καὶ λειτουργίᾳ τῆς πίστεως ὑμῶν, χαίρω καὶ συγχαίρω πᾶσιν ὑμῖν.

Que si mesme ie sers d'aspersion sur le sacrifice & seruice de vostre foy, i'en suis ioyeux: & m'en conioui auec vous tous.

18. Τὸ δ' αὐτὸ καὶ ὑμεῖς χαίρετε καὶ συγχαίρετέ μοι.

Vous aussi pareillement soyez-en ioyeux, & vous coniouissez auec moi.

19. Ἐλπίζω δὲ ἐν κυρίῳ Ἰησοῦ ταχέως πέμψαι ὑμῖν, ἵνα κἀγὼ εὐψυχῶ, γνοὺς τὰ περὶ ὑμῶν.

Or i'espere au Seigneur Iesus de vous enuoyer bien tost Timothee, afin que i'aye aussi tant meilleur courage quand i'aurai cognu vostre estat,

20. Οὐδένα γὰρ ἔχω ἰσόψυχον, ὅς τις γνησίως τὰ περὶ ὑμῶν μεριμνήσῃ.

Car ie n'ai personne de pareil courage, qui soit vrayement soigneux de ce qui vous concerne.

21. Οἱ πάντες γὰρ τὰ ἑαυτῶν ζητοῦσιν, οὐ τὰ τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ.

Car tous cerchent ce qui est de leur particulier, non point ce qui est de Iesus Christ.

22. Τὴν δὲ δοκιμὴν αὐτοῦ γινώσκετε, ὅτι ὡς πατρὶ τέκνον, σὺν ἐμοὶ ἐδούλευσεν εἰς τὸ εὐαγγέλιον.

Mais vous cognoissez l'espreuue d'icelui qu'il a seruy auec moi en l'Euangile, comme l'enfant sert au Pere.

CAP. II.

16. Verbum vitæ continentes ad gloriam meam in die Christi, quia non in vacuum cucurri, neque in vacuum laboravi.

Holding forth the worde of life/that I may reioyce in y day of Christ/that I haue not runne in vaine / neither haue laboured in vaine.

17. Sed & si immolor, supra sacrificium & obsequium fidei vestræ, gaudeo & congratulor omnibus vobis.

Yea/and though I be offered vp vpō the sacrifice and seruice of your faith/I am glad/and reioyce with you all.

18. Idipsum autem & vos gaudete, & congratulamini mihi.

For the same cause also be ye glad / and reioyce with me.

19. Spero autem in Domino Iesu, Timotheum me citò mittere ad vos: ut & ego bono animo sim, cognitis quæ circa vos sunt.

And I trust in the Lorde Jesus/to sende Timotheus shortly vnto you/that I also may bee of good comfort / when I knowe your state.

20. Neminem enim habeo tam unanimem, qui syncera affectione pro vobis solicitus sit.

For I haue no man like minded/who will faithfully care for your matters.

21. Omnes enim quæ sua sunt quærunt: non, quæ sunt Iesu Christi.

For all seeke their owne / and not that which is Jesus Christs.

22. Experimentum autem eius cognoscite, quia sicut patri filius, mecum servivit in Evangelio.

But ye knowe the proofe of him/that as a sonne with the father / he hath serued with me in the Gospell.

Das II. Capitel.

16. Damit / daß jhr haltet ob dem wort deß Lebens / mir zu einem ruhm an dem tage Christi / als der ich nicht vergeblich gelauffen / noch vergeblich gearbeitet habe.

Der met/ at i bliffue ved Liffsens ord / Mig til en ross paa Christi dag/ som den der haffuer icke løbet forgeffuis oc icke arbeydet forgeffuis.

17. Vnnd ob ich geopffert werde / über dem Opffer vnnd Gottesdienst ewers glaubens / so frewe ich mich / vnd frewe mich mit euch allen.

Oc der som ieg bliffuer offret / offuer eders Tro is oc Gudstieniste / da glæder ieg mig / oc ieg glæder mig met eder alle.

18. Desselbigen solt jhr euch auch frewen / vnd solt euch mit mir frewen.

Der aff skulle i oc glæde eder / oc i skulle glæde eder met mig.

19. Ich hoffe aber in dem HERRN Jesu / daß ich Timotheum bald werde zu euch senden / daß ich auch erquicket werde / wenn ich erfahre / wie es vmb euch stehet.

Jeg haabis ocsaa i vor HERRE Jhesu / at ieg skal snart sende Timotheum til eder / At ieg oc kand verquegis / naar ieg fornemmer / huorledis det gaar eder.

20. Denn ich habe keinen / der so gar meines sinnes sey / der so hertzlich für euch sorget.

Thi ieg haffuer ingen / der er saa aldelis effter mit sind / der saa hiertelige sørger for eder.

21. Denn sie suchen alle das jre / nicht das Christi Jesu ist.

Thi at de søge alle deris / icke det som er Christi Jesu.

22. Jhr aber wisset / daß er rechtschaffen ist / denn wie ein Kind dem Vater / hat er mit mir gedient am Evangelio.

Men i vide / at hand er retsindig / thi hand haffuer tient met mig i Euangelio / lige som it Barn met sin Fader.

Kapitola II.

16. Zachowáwagjce Slowo żiwota pro sláwu mau ke dni Krystowu: Nebo gsem nebżal na darmo / ani na darmo pracowal.

Podawáiace slowo żywotá / á bym sie mogł przechwalać w dżień Krystusow / iżem darmo nie biegał / á nym dármo prácowal.

17. Ale buduli obětowán za oběta za poslaużenij Wijre wassj: radugiť se a spolu se tessým se wssemi wámi.

Nowßem ch oćby mie obsiáro wano iáko ofiáre mokra ná ofierze zabitey / y ná świerthym posługowániu wiáry wáßey / raduie y wesele sie z wámi wßytkimi.

18. Też také y wy raduogte se / á tesste se spolu semnau ś

Przeto też y wy rádugćie sie y weselćie sie ze mną.

19. Mámť pak nadźgi w Pánu Gežissowi / że Tymothea brzo possli k wám / akbych y yá był dobrē myssli / poznage kterak wy se máte.

Przythym spodźiewam sie w Pánie Jezusie / iż rychło Tymothensá posle do was / ábym theż y ia był dobrey myssli / dowiedziawßy sie co sie z wámi dźiele.

20. Žádnkho zagistť tak gednomyslnēho nemám / kteryż by s čistau a vpřjmau żádosti mēl pēči o wás.

Abowiem nikogo nie mam Kto ryby był serca takiego / y ktoby sie vprzeymie o wáßych rzeczách stárać miał.

21. Nebo wssyckni swēho hledagj / a ne toho co gest Gežisse Krysta.

Bowßyscy swego żukáta / nie rzeczy Jezusa Krystusá.

22. Protoż znayte gistť zkussenij geho / nebo yako Syn Otcy / posluhowal semnau w Ewangelium.

Ale wyście świádomi doświádczenia ie° / iż iáko z oycem syn ze mną posługował w Ewánieliey.

ב | ב | 6.

23 לַהֲנָא מְסַפַּר אֲנָא
דַּאשְׁהַר לְוָתְכוֹן בַּעֲגַל מָא
דַּחֲזִית מָא דַלְוָתִי׃

Io ſpero dunque di mandarlo ſubbito che haurò prouueduto à le coſe mie.

24 וַתְכִיל אֲנָא עַל מָרִי
דְּאַף אֲנָא בַּעֲגַל אָתֵי
אֲנָא לְוָתְכוֹן׃

E m'aſſicuro nel Signore, che io ancora verrò ben toſto.

25 הָשֵׁב דַּיִן אַלְצְתַנִי
אֲבוּתָא דַּאשְׁהַר לְוָתְכוֹן
לְאַבַּפְרוֹדִיטוֹס אָחָא
דְּאִיתַוְהִי מְעַדְרָנָא וּפָלְחָא
דְּעַמִי דִילְכוֹן דַּיִן שְׁלִיחָא
וּמְשַׁמְּשָׁנָא דַּחֲשַׁחְתִי׃

Ma ho penſato eſſer neceſſario mandarui Epafrodito fratello, & aiutator mio ne l'opera, è compagno ne la militia, è Voſtro Apoſtolo, è miniſtro di quello che ho hauuto dibiſogno.

26 מְטוּל דַּסְוָא הָוָה
לְמֶחֱוֵי לְכֻלְכוֹן וּמְעָק
הָוָה דִּידַע דַּשְׁמַעְתּוּן
דְּאִתְכְּרַה׃

Percioche egli haueua deſiderio di tutti Voi, è li doleua forte, che Voi haueſte vdito ch'egli ſi fuſſe ammalato.

27 אַף אִתְכְּרַה עַד־מָא
לְמִמְתָא אֱלָא אֱלָהָא רַחֵם
עֲלַוְהִי לָא הָוָא דִּין עֲלַוְהִי
בַּלְחוֹד אֱלָא אַף עֲלַי דְּלָא
תֶּהֱוֵא לִי עָקָא עַל עָקָא׃

E certo egli è ſtato ammalato, molto vicino à morte: ma Iddio ha hauuto miſericordia di lui, è non ſol di lui, ma di me ancora: accioche io non haueſſi dolor ſopra dolore.

28 חֲפֵיטְאִית הֲכִי
שַׁדַּרְתֵּה לְוָתְכוֹן דְּכַד תֶּחְ
תֶּחְדוּנֲוְהִי תּוּב תֶּחְדוּן וְלִי
קַלִּיל יֶהֱוֵא נַפְאָשָׁא׃

Io l'ho dunque mandato con tanta maggior preſtezza: à fin che vedendolo, Voi vi rallegriate di nuouo, & io habbi meno di dolore.

29 קַבְּלוּהִי הָכִיל בְּמָרְיָא
בְּכֻל חֲדְוָא וַלְאִילֵין דְּהָכְנָא
אִנּוּן בְּאִיקָרָא אֲחוֹדוּ אִנּוּן׃

Riceuetelo dunque nel Signore con ogni allegrezza: è quelli che ſon tali, habbiateli in pregio.

23 וְאוֹתוֹ מְשַׁבֵּר אֲנִי לְשָׁלְחַ
אֲלֵיכֶם בְּרָאוֹתִי אֵיךְ יִפְלוּ דְּבָרַי
בַּפְתָאם׃

Anſique a eſte eſpero embiarhos luego que viere como van mis negocios.

24 וּבָטַחְתִּי בַיהוָה כִּי־גַם אֲנִי
בְּמְהֵרָה אָבוֹא אֲלֵיכֶם׃

Y confio en el Sennor que yo tambien vendre preſto à voſotros.

25 וְחָשַׁבְתִּי כִּי צָרִיךְ הוּא אֶת־
אַפְרוֹדִיטוֹס שֶׁהוּא אַחִי עוֹזְרִי
חֲבֵרִי וּבַעַל בְּרִית מִלְחַמְתִּי
וּמַלְאַכְכֶם וּמְשָׁרֵת צָרְכִי לְשָׁלְחַ
אֲלֵיכֶם׃

Mas tuue por coſa neceſſaria embiarhos â Epaphrodito Hermano y compannero y conſieruo mio y vueſtro Apoſtol, y miniſtro de mi neceſſidad.

26 בַּאֲשֶׁר מִתְאַוֶּה הָיָה אֶת־
כֻּלְּכֶם וְיָגֹה עַל־כִּי־שְׁמַעְתֶּם
כִּי־חָלָה הוּא׃

Porque tenia deſſeo de todos voſotros: y grauemente ſe anguſtiô de que vuieſſedes oydo que auia enfermado.

27 כִּי־חָלָה כִּמְעַט לַמָּוֶת כִּי־
אִם אֱלֹהִים חָנַנוֹ אַךְ לֹא אוֹתוֹ
לְבַדּוֹ כִּי־אִם אוֹתִי פֶּן תָּהִי־לִי
יָגוֹן עַל־תּוֹגָה׃

Y cierto que enfermó haſta la muerte: mas Dios vuo miſericordia deel: y no ſolamente deel, mas aun de mi, que no tuuieſſe triſteza ſobre triſteza.

28 עַל־כֵּן שְׁלַחְתִּיו בְּמְהֵרָה אֲשֶׁר
אִם תִּרְאוּהוּ יוּסִיפוּן לְשָׂמֵחַ
וְלִהְיוֹתִי בְלִי־דְאָגָה׃

Anſi que embiolo mas preſto, paraque viendolo hos boluays à gozar, y yo eſté mas ſin triſteza.

29 לָכֵן קַבְּלוּהוּ בַיהוָה עִם כָּל־
שִׂמְחָה וְאֵלֶּה אֲשֶׁר כָּמוֹהוּ יְקָרִים
יִהְיוּ בְּעֵינֵיכֶם׃

Recebirloheys pues en el Sennor con todo gozo: y tened en eſtima à los tales.

6.

23. Τοῦτον μὲν οὖν ἐλπίζω πέμψαι, ὡς ἂν ἀπίδω τὰ περὶ ἐμὲ, ἐξαυτῆς.

Ie l'eſpere donc enuoyer, incontinent que i'aurai pourueu à mes affaires.

24. Πέποιθα δὲ ἐν κυρίῳ, ὅτι καὶ αὐτὸς ταχέως ἐλεύσομαι.

Et m'aſſeure au Seigneur que moi-meſme auſſi viendrai bien toſt.

25. Ἀναγκαῖον δὲ ἡγησάμην Ἐπαφρόδιτον τὸν ἀδελφὸν, καὶ συνεργὸν καὶ συστρατιώτην μου, ὑμῶν δὲ ἀπόστολον, καὶ λειτουργὸν τῆς χρείας μου, πέμψαι πρὸς ὑμᾶς.

Mais i'ai eſtimé qu'il eſtoit neceſſaire de vous enuoyer Epaphrodite mõ frere, compagnon d'œuure, & d'armes auec moi: qui auſſi a eſté enuoyé de voſtre part pour m'adminiſtrer ce dont i'ai eu beſoin.

26. Ἐπειδὴ ἐπιποθῶν ἦν πάντας ὑμᾶς, καὶ ἀδημονῶν, διότι ἠκούσατε ὅτι ἠσθένησε.

Car il vous deſiroit tous ſinguliere-ment, & eſtoit fort angoiſſe de ce que vous auiez entendu qu'il auoit eſté malade.

27. Καὶ γὰρ ἠσθένησε παραπλήσιον θανάτῳ. ἀλλ' ὁ θεὸς αὐτὸν ἠλέησεν, οὐκ αὐτὸν δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐμὲ, ἵνα μὴ λύπην ἐπὶ λύπῃ σχῶ.

Et de fait il a eſté malade, voire treſprochain de la mort: mais Dieu a eu pitié de lui, & non ſeulement de lui, mais auſſi de moi: afin que ie n'euſſe triſteſſe ſur triſteſſe.

28. Σπουδαιοτέρως οὖν ἔπεμψα αὐτὸν, ἵνα ἰδόντες αὐτὸν, πάλιν χαρῆτε, κἀγὼ ἀλυπότερος ὦ.

Ie l'ai donc enuoyé tant plus ſongneuſement, afin qu'en le voyant vous vous reſiouïſſiez derechef, & que i'aye tant moins de triſteſſe.

29. Προσδέχεσθε οὖν αὐτὸν ἐν κυρίῳ μετὰ πάσης χαρᾶς· καὶ τοὺς τοιούτους ἐντίμους ἔχετε.

Receuez-le donc au Seigneur auec toute ioye: & ayez en eſtime ceux qui ſont tels.

CAP. II.

23. Hunc igitur ſpero me mittere ad vos, mox, ut videro quæ circa me ſunt.

Him therefore I hope to ſende aſſoone as I know how it will go with me.

24. Confido autem in Domino, quoniam & ipſe veniam ad vos citò.

And truſt in the Lord, that I alſo my ſelf ſhall come ſhortly.

25. Neceſſarium autem exiſtimavi, Epaphroditum fratrem & cooperatorem & commilitonem meum, veſtrum autem Apoſtolum, & miniſtrum neceſſitatis meę, mittere ad vos.

But I ſuppoſed it neceſſarie to ſende my brother Epaphroditus vnto you, my companion in labour, and fellow ſouldier, euen your meſſenger, and he that miniſtred vnto me ſuch things as I wanted.

26. Quoniam quidem omnes vos deſiderabat: & mœſtus erat, propterea quòd audieratis illum infirmatum.

For hee longed after all you, and was all full of heauineſſe, becauſe ye had heard that hee had bene ſicke.

27 Nam & infirmatus eſt uſque ad mortem: ſed Deus miſertus eſt eius: non ſolùm autem eius, verùm etiam & mei, ne triſtitiam ſuper triſtitiam haberem.

And no doubt hee was ſicke, very neere vnto death: but God had mercy on him, & not on him onely, but on mee alſo, leſt I ſhould haue ſorowe vpon ſorowe.

28. Feſtinantiùs ergo miſi illum: ut viſo eo, iterum gaudeatis, & ego ſine triſtitia ſim

I ſent him therefore the more diligently, that when yee ſhoulde ſee him againe, yee might reioyce, and I might bee the leſſe ſorowfull.

29. Excipite itaque illum cum omni gaudio in Domino: & eiuſmodi cum honore habetote.

Receiue him therefore in the Lorde with all gladnes, and make much of ſuch.

An die Philipper.

Das II. Capitel.

23. Denſelbigen hoffe ich / werde ich ſenden von ſtundan / wenn ich erfahren habe / wie es vmb mich ſtehet.

Den ſamme haabis ieg / at ieg ſkal ſtrax ſende / naar ieg faar at vide / huorledis det gaar eder.

24. Ich vertrawe aber in dem HERREN / daß auch ich ſelbs ſchier kommen werde.

Jeg forhaabis oc til HERREN / at ieg oc ſaa ſelff met det ſnariſte ſkal komme.

25. Ich habs aber für nötig angeſehen / den Bruder Epaphroditum zu euch zu ſenden / der mein Gehülffe vnd Mitſtreiter / vnd ewer Apoſtel / vnnd meiner notturfft Diener iſt.

Men det ſyntis mig nytteligt / at ſende den Broder Epaphroditum til eder / ſom er min Hielpere oc Medſtridere / oc eders Apoſtel / oc min Nodtorfftigheds Tienere.

26. Sintemal er nach euch allen verlangen hatte / vnnd war hoch bekümmert / darumb daß jr gehöret hattet / daß er kranck war geweſen.

Efterdi hand haffde lengelſe efter eder alle / Oc vaar ſyarlige bekumret / fordi at i haffde hørt / at hand vaar ſyg.

27. Vnd er war zwar todtkranck / aber Gott hat ſich über jn erbarmet / nicht allein über jn / ſondern auch über mich / auff daß ich nicht eine trawrigkeit über die ander hette.

Oc hand vaar ocſaa død ſyg / men Gud forbarmede ſig offuer hannem / Dog icke alene offuer hannem / men ocſaa offuer mig. Paa det ieg ſkulde icke haffue en Bedrøffuelſe offuer den anden.

28. Ich hab jn aber deſte eilender geſandt / auff daß jhr jhn ſehet / vnd wider frölich werdet / vnnd ich auch der trawrigkeit weniger habe.

Jeg ſende hannem oc diſſ ſnarere / Paa det i ſkulle ſee hannem / oc bliffue glade igen / oc ieg ſkal ocſaa haffue mindre bedrøffuelſe.

29. So nemet jhn nun auff inn dem HERRN / mit allen frewden. Vnd habt ſolche in ehren.

Saa anammer hannem nu i HERREN / met al glæde / Oc holder ſaadane i ære.

K Filipenſkym.

Kapitola II.

23. Protož mámť naděgi ſe ho k wám poſſlí brzo / yakž gedinť porozumijm co ſe ſemnau dſti bude.

Nadźiewam ſie tedy / iż tego poſle ſkoro iedno obacże poſthánowienie rzeczy moich.

24. Mám pak naděgi w PAnu / ſeky ſám brzo k wám přijgdu.

Dufam też w Pánu ż y ſam rychlo przyde.

25. Ale zdálo mi ſe za potřebnť / abych Epafrodyta bratra a pomocnijka a ſpolu Rytijřſkeho / a waſſeho Apoſſtola / a ſłużebnijka w potřebě mě / poſłał k wám.

Ale zdáło mi ſie zá rzecz potrzebna poſłáć do was Epáfrodytá brátá y pomocniká / y ſpołecznego żołnierzá ze mna / a poſła wáſſego / ktory mi do dawał czego mi potrzebá było.

26. Neb žagiſtě mě žádoſt wás wſſecky widěti / a ſmuten byl proto / że gſte ſłyſſeli o něm / żeby był nemocen.

Abowiem żadał barzo was wſzytkich / y wielce ſie frásował oto iż ſcie ſłyſzeli iż był niemocen.

27. A takť geſt / że geſt był nemocen ažť k Smrti / ale PAn ſmilował ſe nad nim: a ne toliko nad nim / ale takť y nademnau / abych žámutku na žámutek neměł.

A iśćie chorował że był bliſko śmierći ále Bog zmiłował ſie nád nim / á nie tylko nád nim / ále też nádemna / iżbym nie miał ſmutku ná ſmutek.

28. Protož gſem ſpěſſněgi poſłał ho k wám abyſſte widauce gey / opět ſe radowali / a yá abych był bez žámutku.

A tákem go chutkiwiey poſłał / ábyśćie go powtore vyzrawſzy weſelili ſie / y ia też mniey ſie frásował.

29. Protož přijgměťež ho ſe wſſí radoſtij w PAnu / a takowť w poctiwoſti mějte.

Przyymićież go tedy w Pánu z wſzeláким weſelem / á tákow. wielce ſobie ważćie.

ב

30 מטול עברה קד גיד
דמשיחא עד־מא למותא
משי ובסר עד נפשה ד
דימלא מדם דבצרתון
הניתון בתשמשתא דלותי׃

Percioche per l'opera di Chriſto s'è auuicinato inſin à la morte, non hauendo riſpetto à la ſua vita, per ſupplire il mancamento del ſeruitio voſtro verſo di me.

ג

1 בוכיר אחי חדי במרן
הנין כד הנין הארתוב לכון
לא מאנא לי מטול דלכון
מוהרן׃

Quanto al reſto, fratelli miei, ſtate allegri nel Signore. Lo ſcruerui le medeſime coſe, à me certo non è noioſo, & à voi è coſa ſicura.

2 אודהרו מן כלבי קד
אודהרו מן פעלא בישא
אודהרו מן קסק בסרא׃

Guardateui da i cani, guardateui da i mali operari, guardateui da la Concisione.

3 גורתא גיר חנן אינתין
אילין דפלחינן לאלהא קד
ברוחא קד ומשתבחרינן
בישוע משיחא קד ולא קד
תכילינן על בסרא׃

Imperoche noi ſiamo la Circonciſione, noi dico che ſeruiamo à Dio con lo ſpirito, e che ci gloriamo in Chriſto Iesv, e non ci confidiamo ne la carne.

4 בד לי אית הנא קד לי
תוכלנא אף על בסרא אן
גיר אנש סבר דתוכלבה
בבסרא קד הו יתיר מנה
אנא קד׃

Benche io habbia poter hauer confidentia ancor ne la carne. Se alcun disco ſi ſtima di poter ſi confidar ne la carne, maggiormente io.

5 גומל ביום השמיני ממשפחת
בני ישראל ממלטה בנימין עברי
מעברים בתורה מפרש׃

Che fui circonciſo l'ottauo giorno, che ſon de la gente d'Iſraël, de la tribu di Beniamin, Hebreo nato d'Hebrei, Fariſeo di religione.

ב

30 כי־בעבור מעשה המשיח
קרב עד־המות ושם נפשו בידו
אשר ימלא את־מחסוריכם בשרת
אותי׃

Porque por la obra del Chriſto ha llegado haſta la muerte poniendo ſu vida para ſupplir vueſtra falta en mi ſeruicio.

ג

1 ועתה שמחו ביהוה
את־אחד לכתב אליכם אינגה
יגיעה לי ולכם למכונה׃

Reſta Hermanos, que hos gozeys en el Sennor. Eſcreuirhos las miſmas cõſas à mi no es graue, y à voſotros es neceſſario.

2 השמרו לכם מכלבים השמרו
לכם מפועלי רעה השמרו לכם
ממחלקת׃

Guardahos de los perros, guardahos de los malos obreros, guardahos del cortamiento.

3 כי־אנחנו הימם המולה אשר
ברוח עובדים אנחנו ליהוה
ומתהללים בישוע המשיח ולא
בוטחים על־הבשר׃

Porque noſotros ſomos la Circunciſion, los que ſeruimos en eſpiritu á Dios, y nos gloriamos en el Chriſto Ieſus, no teniendo confiançz en carne.

4 ואף כי־יש־לי מבטחה
בבשר אם איש אחד יחשב
לבטח בבשר ואני יותר ממנו׃

Aunque yo tengo tambien de que confiar en carne. Si alguno pareçe que tiene de que confiar en carne, yo mas que nadie.

5 נמול ביום השמיני ממשפחת
בני ישראל ממלטה בנימין עברי
מעברים בתורה מפרש׃

Circuncidado àl octauo dia, del linage de Iſrael, del tribu de Ben-iamin, Hebreo de Hebreos: quanto á la Ley, Phariſeo.

ΚΕΦΑΛ. γ.

Το λοιπὸν, ἀδελφοί μου, χαίρετε ἐν κυρίῳ. τὰ αὐτὰ γράφειν ὑμῖν, ἐμοὶ μὲν οὐκ ὀκνηρόν, ὑμῖν δὲ ἀσφαλές.

Au reſte, mes freres, eſiouïſſez-vous au Seigneur, Il ne m'eſt point grief, & c'eſt voſtre ſeureté, que ie vous eſcriue meſmes choſes.

2. Βλέπετε τοὺς κύνας, βλέπετε τοὺς κακοὺς ἐργάτας, βλέπετε τὴν κατατομήν.

Prenez garde aux chiens, prenez garde aux mauuais ouuriers, prenez garde à la conciſion.

3. Ἡμεῖς γάρ ἐσμεν ἡ περιτομὴ, οἱ πνεύματι θεοῦ λατρεύοντες, καὶ καυχώμενοι ἐν χριστῷ ἰησοῦ, καὶ οὐκ ἐν σαρκὶ πεποιθότες.

Car ce ſommes nous qui ſommes la Circonciſion, voire nous qui ſeruons à Dieu en eſprit, & qui nous glorifions en Ieſus Chriſt, & qui n'auons point cõfiance en la chair:

4. Καίπερ ἐγὼ ἔχων πεποίθησιν καὶ ἐν σαρκί. εἴ τις δοκεῖ ἄλλῳ πεποιθέναι ἐν σαρκὶ, ἐγὼ μᾶλλον.

Ia-ſoit que ie pourroy' auſſi auoir confiance en la chair: voire ſi quelcun s'eſtime auoir de quoi ſe confier en la chair, i'en ai encore d'auantage:

5. Περιτομὴ ὀκταήμερος, ἐκ γένους ἰσραὴλ, φυλῆς βενιαμὶν, ἑβραῖος ἐξ ἑβραίων, κατὰ νόμον φαρισαῖος.

Qui ſuis circoncis le huitieme iour, qui ſuis de la race d'Iſrael, de la tribu de Beniamin, Hebrieu, né des Hebrieux: Phariſien de religion:

CAP. II.

30. Quoniam propter opus Chriſti, uſque ad mortem acceſſit, tradens animam ſuam, ut impleret id quod ex vobis deerat erga meum obſequium.

Becauſe that for the worke of Chriſt hee was neere vnto death / and regarded not his life / to fulfill that ſeruice which was lacking on your part toward me.

Das II. Capitel.

30. Denn vmb deß wercks Chriſti willen / iſt er dem Todt ſo nahe kommen / Da er ſein Leben geringe bedacht / auff daß er mir dienete an ewer ſtatt.

Thi ad for Chriſti Gerning ſkyld / er hand kommen ſaa nær Døden / der hand actede lidet ſit Liff / paa det hand kunde tiene mig i eders ſted.

Kapitla II.

30. Nebť geſt pro dijlo Kryſtowo až k ſmrti pracowal / wydaw žiwot ſwuog / aby naplnil to / čehož ſe wám nedoſtáwalo při mém poſluhowánij.

Abowiem dla ſpráwy Kryſthuſowey przyßedł áž ku śmierci nie liţiąc zdrowia ſwego / áby wypełnił nie doſtátek powinności wáßey przećiwko mnie.

CAP. III.

DE cætero, fratres mei, gaudete in Domino, Eadem vobis ſcribere, mihi quidem non pigrum, vobis autem neceſſarium.

Mereouer / my brethren / reioyce in the Lorde. It grieueth me not to write the ſame thinges to you / and for you it is a ſure thing.

Das III. Capitel.

Weiter / lieben Brüder / freuet euch in dem HERRN. Daß ich euch immer einerley ſchreibe / verdreuſt mich nicht / vnnd machet euch deſte gewiſſer.

FRembdelis / kære Brødre / glæder eder i HERREN. Det fortryder mig icke / at ieg ſcriffuer eder altid det ſamme til / oc det gør eder diſſ viſſere.

Kapitola III.

DAle pak Bratkij mogi / raduġte ſe w Pánu Gednoſtayně wěcy wám pſáti mně ſe nestayſſe / ale wám geſt to vžitečno:

2. Videte canes, videte malos operarios, videte concisionem.

Beware of dogges: beware of euill workers: beware of the concision.

2. Sehet auff die Hunde / ſehet auff die böſen Arbeiter / ſehet auff die zerſchneidung.

Seer til Hundene / Seer til de onde Arbeydere / Seer til Beſkærelſen.

2. Sſetřte ſe Pſuduw / waruoġte ſe zlých dělnijkuow / wyſtikijhayte ſe roztržitoſti.

Strzeżćie ſie pſow / ſtrzeżćie ſie złych robotnikow / ſtrzeżćie ſię roſćięćia.

3. Nos enim ſumus circũciſio, qui ſpiritu ſervimus Deo: & gloriamur in Chriſto Ieſu, & non in carne fiduciam habentes.

For we are the circumciſion / which worſhippe God in the Spirit / and reioyce in Chriſt Jeſus / and haue no confidence in the fleſh.

3. Denn wir ſind die Beſchneidung / die wir Gott im Geiſt dienen / vnnd rühmen vns von Chriſto Jeſu / vnnd verlaſſen vns nicht auff Fleiſch.

Thi wi ere Omſkærelſen / wie ſom tiene Gud i Aanden / oc roſe oſſ aff Chriſto Jheſu / oc forlade oſſ icke paa Kødet.

3. My zagiſtě gſmě obřezanij / ktekijž Duchem ſlaužijme Bohu: a chlubijme ſe Kryſtem Geżiſſem / a ne w těle dauffánij máme.

Abowiem my teſteſmy obrzezániem krorzy duchem ſłużymy Bogu / y chlubimy ſię w Kryſtuſie Jezuſie / á w ćiele nie vfamy.

4. Quanquam & ego habeam confidentiam in carne. Siquis alius videtur confidere in carne: ego magis.

Though I might alſo haue confidence in the fleſh. If any other man thinketh that he hath whereof he might truſt in the fleſh / much more I.

4. Wiewol ich auch habe / daß ich mich Fleiſches rühmen möchte. So ein ander ſich düncken leſſet / er möge ſich Fleiſches rühmen / ich vil mehr.

Alligeuel at ieg oc haffuer det / at ieg kand roſe mig aff Kødet. Der ſom en anden lader ſig tycke / at hand kand roſe ſig aff kødet / Jeg meget mere.

4. Ačkoli y yá mohlbych miſti dauffánij w těle. Neb ač kdo giný zdá ſe dauffánij miſti w těle / yá wijce.

Acz ia mam z czego vfáć tez w ćiele / ieſli kto inſzy zda ſie miéć vfánie w ćiele / ia wiecey mam.

5. Circunciſus octavo die, ex genere Iſraël, de tribu Beniamin, Hebræus ex Hebræis, ſecundùm legem Phariſæus.

Circumciſed the eight day / of the kinred of Iſrael / of the tribe of Beniamin / an Ebrewe of the Ebrewes / by the lawe a Phariſe.

5. Der ich am achten tag beſchnitten bin / einer auß dem Volck von Iſrael / deß Geſchlechts Ben Jamin / ein Ebreer auß den Ebreern / vnd nach dem Geſetz ein Phariſeer.

Jeg ſom er omſkaaren paa den ottende dag / en aff det Folck aff Iſrael / aff Ben Jamins Slect / en Ebreer aff die Ebreer / oc en Phariſeer effter Løwen.

5. Kterýž gſem obřezán oſmý den gſa z rodu Izraelſkého / z pokolenj Benyaminowa / Žid z Židůw / wedlě Zákona Phariſeus.

Bedac obrzezány oſmego dniá / z narodu Izráelſkiego / z pokolenia Beniámin / Ebreyczyk z Ebreyczykow / wedle zakonu Fáryzeuſz.

ג | ג | γ'.

6 בַּקִּנְאָה רוֹדֵף הָעֵדָה בַּצְּדָקָה
אֲשֶׁר מִתּוֹרָה הָיָא הָיִיתִי תָמִים׃

6. Κατὰ ζῆλον διώκων τὴν ἐκκλησίαν, κατὰ δικαιοσύνην τὴν ἐν νόμῳ γινόμενος ἄμεμπτος.

Quanto al zelo, perſecutor de la Chieſa, quanto à la giuſtitia che è ne la Legge, ſono ſtato irreprenſibile.

Quanto àl zelo, Perſeguidor de la Igleſia: quanto à la juſticia que es en la Ley, de vida irreprehenſible.

Quant au zele perſecutant l'Egliſe: quant à la iuſtice qui eſt en la Loy, eſtant ſans reproche.

7 אֲבָל הַהֵלִין דִּיוּתְרָנָא הֲוַי לִי חוּסְרָנָא
חֲשִׁבֵת אֲנָיִן מְטוּל מְשִׁיחָא׃

7 אַךְ הָאֲלֶּה אֲשֶׁר הָיוּ לִי לְיִתְרוֹן
אוֹתָם חָשַׁבְתִּי בַּעֲבוּר הַמָּשִׁיחַ
לְחֶסְרוֹן וְלַעֲנֹשׁ׃

7. Αλλ' ἅτινα ἦν μοι κέρδη, ταῦτα ἥγημαι διὰ τὸν Χριστὸν ζημίαν.

Ma le coſe che m'erano guadagni, l'ho riputate eſſer danno per Chriſto.

Mas las ganancias que tenia, tuue por perdida por amor del Chriſto.

Mais ce qui m'eſtoit gain, ie l'ai reputé m'eſtre dommage pour l'amour de Chriſt.

8 וַאַף חֲשִׁבְנָא לְהֵין
בֵּלְהֵין חוּסְרָנָא מְטוּל
רַבוּתָא דִידַעְתָּה דְיֵשׁוּעַ
מְשִׁיחָא מָרִי הוּ דְמְטוּלְתֵּה
כְּלְמַדֵם חֲסַרְת וַאֲיךְ וַבְלָא
חֲשִׁבֵת דִּלְמְשִׁיחָא אֲתַר׃

8 וְגַם אֶת־כָּל־דְּבָרִים חָשַׁבְתִּי
לְהִיוֹת לְחֶסְרוֹן וְלַעֲנֹשׁ בַּעֲבוּר
יֶתֶר דַּעַת יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ אֲדֹנָינוּ
אֲשֶׁר עָלָיו נֶעֱנַשְׁתִּי כֹּל־דְּבָרִים
וְחשֹׁב אֲנִי לְהִיוֹתָם לִי לַדֹּמֶן
לְבַצַּע אֶת הַמָּשִׁיחַ׃

8. Ἀλλὰ μενοῦνγε καὶ ἡγοῦμαι πάντα ζημίαν εἶναι διὰ τὸ ὑπερέχον τῆς γνώσεως Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ κυρίου μου· δι' ὃν τὰ πάντα ἐζημιώθην, καὶ ἡγοῦμαι σκύβαλα εἶναι, ἵνα Χριστὸν κερδήσω.

Anzi tutte le coſe ſtimo eſſer danno per l'eccellentia de la cognition di Chriſto IESV mio Signore: per il quale ho tenute per danno tutte queſte coſe, e tengole come ſterco, per guadagnar Chriſto.

Antes aun ciertamente todas las coſas tengo por perdida por el eminente conocimiento del Chriſto Ieſus Sennor mio, por amor del qual he perdido todo eſto, y lo tengo por eſtiercoles por ganar àl Chriſto.

Voire certes ie repute toutes choſes m'eſtre dommage pour l'excellence de la cognoiſſance de Ieſus Chriſt mon Seigneur, pour l'amour duquel ie me ſuis priué de toutes ces choſes: & les repute comme fiente, afin que ie gagne Chriſt:

9 וְאֶשְׁתְּכַח בֵּהּ כַּד לֵית לִי
דַּהֲיקוֹתָא דְּנַבְּשִׁי דִּי דְמֵן
נָמוֹסָא אֶלָּא דִּי דְמֵן
הֵימָנוּתָא דְמְשִׁיחָא דִּי דְמֵן
דְּאִתְיָהּ דַּהֲיקוֹתָא דְמֵן
אֱלָהָא׃

9 וְאִמָּצֵא בּוֹ בְּלִי הֱיוֹת לִי
צְדָקָה אֲשֶׁר מִתּוֹרָה הִיא כִּי־
אִם בֶּאֱמוּנַת הַמָּשִׁיחַ הַצְּדָקָה
אֲשֶׁר מֵאֱלֹהִים בֶּאֱמוּנָה׃

9. Καὶ εὑρεθῶ ἐν αὐτῷ μὴ ἔχων ἐμὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ νόμου, ἀλλὰ τὴν διὰ πίστεως Χριστοῦ, τὴν ἐκ θεοῦ δικαιοσύνην ἐπὶ τῇ πίστει.

Et eſſer treuato in lui, ſenz'hauer la mia giuſtitia che è da la Legge: ma quella che è da Dio per la fede.

Y por ſer hallado en el que no tengo mi juſticia que es por la Ley, ſino la que es por la fe del Chriſto, juſticia que es de Dios por la fe:

Et que ie ſoye trouué en icelui, ayant non point ma iuſtice qui eſt de la Loy, mais celle qui eſt par la foy de Chriſt, aſſauoir la iuſtice qui eſt de Dieu par la foy:

10 לְדַעְתֵּהּ וְאֵת גְּבוּרַת תְּקוּמְתֵּהּ
וְאֵת חֶבְרַת תַּמְרוּדָיו לְהֵדַמוּתֵהּ
לְמוֹתֵהּ׃

10 לָדַעַת אוֹתוֹ וְאֵת גְּבוּרַת תְּקוּמָתוֹ
וְאֵת חֶבְרַת תַּמְרוּדָיו לִהְיוֹת דְּמוּת
לָמוּתוֹ׃

10. Τοῦ γνῶναι αὐτὸν καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ, καὶ τὴν κοινωνίαν τῶν παθημάτων αὐτοῦ, συμμορφούμενος τῷ θανάτῳ αὐτοῦ.

Per conoſcer lui, è la potentia de la ſua reſurrettione, è la participatione de le ſue afflittioni, mentre io ſon conformato à la ſua morte.

Por conocerlo, y à la virtud de ſu Reſurrecion, y la communion de ſus paſſiones configurado à ſu muerte:

Pour le cognoiſtre, & la vertu de ſa reſurrection, & la communion de ſes afflictons, en eſtant rendu confermé à ſa mort.

11 דְּלְמָא אֶשְׁתְּכַח אֲמַטֵא
לְקִיְמְתָא דְּמֵן בֵּית מַיְתָא׃

11 אוּלַי אוּכַל לְהַגִּיעַ לִתְקוּמַת
הַמֵּתִים׃

11. Εἴ πως καταντήσω τὴν εἰς ἐξανάστασιν τῶν νεκρῶν.

Prouando Se per alcun modo io poteſſi peruenire à la reſurrettion de morti.

Si en alguna manera llegaſſe à la reſurrecion de los muertos.

Eſſayant ſi par aucune maniere ie puis paruenir à la reſurrection des morts.

6. Secundùm æmulationem perſequens eccleſiam Dei, ſecundùm iuſtitiam quæ in lege eſt converſatus ſine querela.

Concerning zeale / I perſecuted the Church: touching the righteouſnes which is in the Law / I was vnrebukeable.

7. Sed quæ mihi fuerunt lucra, hæc arbitratus ſum propter Chriſtũ detrimenta.

But the thinges that were vantage vnto mee / the ſame I counted losse for Chriſtes ſake.

8. Veruntamen exiſtimo omnia detrimentum eſſe propter eminentem ſcientiam Ieſu Chriſti Domini mei: propter quem omnia detrimentum feci, & arbitror ut ſtercora, ut Chriſtum lucrifaciam.

Yea doutles I thinke all things but losse for the excellent knowledge ſake of Chriſt Jeſus my Lorde / for whome I haue counted all thinges losse / and doe iudge them to be dongue / that I might winne Chriſt.

9. Vt & inveniar in illo non habens meam iuſtitiam quę ex lege eſt, ſed illam quæ ex fide eſt Chriſti, quæ ex Deo eſt iuſtitia in fide.

And might be founde in him / that is / not hauing mine owne righteouſnes which is of the Law / but that which is through the faith of Chriſt / euen the righteouſnes which is of God through faith.

10. Ad cognoſcendum illum, & virtutem reſurrectionis eius, & ſocietatem paſſionum illius: configuratus morti eius.

That I may knowe him / and the vertue of his rejurrection / and the felowſhippe of his afflictions / and be made conformable vnto his death.

11. Si quo modo occurram ad reſurrectionem quæ eſt ex mortuis.

If by any meanes I might atteine vnto the reſurrection of the dead.

6. Nach dem eyffer ein Verfolger der Gemeine / nach der Gerechtigkeit im Geſetz geweſen vnſtrefflich.

Menighedens Forfølgere effter nidkærhed / ſom vaar wſtraffelig effter den Retferdighed i Løwen.

7. Aber was mir gewinn war / das habe ich / vmb Chriſti willen / für ſchaden geachtet.

Men huad ſom vaar mig vinding / det actede ieg for ſkade / for Chriſti ſkyld.

8. Denn ich achte es alles für ſchaden / gegen der überſchwenglichen erkentniß Chriſti Jeſu meines HERRN / vmb welches willen ich alles habe für ſchaden gerechnet / vnd achte es für dreck / auff daß ich Chriſtum gewinne.

Thi ieg acter det alſammen for Skade / mod den offuerſlødige Chriſti Jheſu min HERRIS bekendelſe / for hues ſkyld ieg regnede alting for Skade / oc acter det for Skarn / paa det ieg kand vinde Chriſtum.

9. Vnd in jhm erfunden werde / daß ich nicht habe meine Gerechtigkeit / die auß dem Geſetz / ſondern die durch den Glauben an Chriſto kompt / nemlich / die Gerechtigkeit / die von Gott dem Glauben zugerechnet wird.

Oc findis i hannem / at ieg haffuer icke min Retferdighed / ſom kommer aff Løwen / Men den ſom kommer formedelſt Troen til Chriſtum / ſom er / den Retferdighed / der bliffuer Troen tilregnet aff Gud.

10. Zu erkennen jn / vnd die krafft ſeiner Aufferſtehung / vnnd die gemeinſchafft ſeiner Leiden / daß ich ſeinem Tode ehnlich werde.

Til at kende hannem oc hans Opſtandelſis kraffe / oc hans Pinis ſamfund / at ieg kand lignis hans Død.

11. Damit ich entgegen komme / zur aufferſtehung der Todten.

Huor met ieg ſkal mode hannem / til de Dødis opſtandelſe.

6. Wedle horliwoſti protiwě ſe Cyrkwi Božij / wedle pak ſprawedlnoſti kteráž geſt w Zákoně / obcugjc bez auhony.

Wedlug vprzeymey chuci przeſladuiąc Kościoł / wedlug ſprawiedliwości zakonu / bez przygány.

7. Ale ty wěcy ktěrě mi byly zyſk / położil gſem ge ſobě pro Krysta za ſſkodu.

Ale to co mi było zyſkiem / tom rozumiał dla Krystuſa być ſkodą.

8. A tak naděgi ſe wſſecky wěcy býti za ſſkodu / pro wyſſſenť poznánj Gežijſſe Krysta Pána mého / pro kterežhož wſſecky wěcy położil gſem za ſſkodu / a mám ge yako za layna / abych Krysta zyſkal.

Ktemu záiſte mam wſzythky rzeczy ſobie zá ſkodę dla záchwyty vznánia Jezuſá Krysthuſá Páná mego / dla ktorego vtraciłem ty wſzytki rzeczy / y mam ie ſobie zá śmieć abym Krystuſá zyſkał.

9. A abych w něm nalezen byl / nemage mě Sprawedlnoſti / kteráž geſt z Zákona / ale tu kteraž geſt ſkrze Wijri Krysta / kteráž geſt z Boha / Sprawedlnoſt v Wijře.

A iżebym był náleziony w nim iáko nie maiąc ſprawiedliwości moiey ktoraby była z zakonu / ale tę ktora iest przez wiárę Krystuſowę to iest ſprawiedliwość ktora iest z Bogá przez wiárę.

10. Abych poznal gey / a moc wzkříſſenij geho / a ſpolečnoſt vtrpenij geho: když ſe připodobňugi k ſmrti geho.

Iżbym ge poznał / y moc zmartwych wſtánia iego / y ſpołeczność wthych ktore on cierpiał / gdy ſię zſtáwam podobnym śmierći iego.

11. A tudy ſe přiblijžil k wzkříſſenij z mrtwých.

Doświádczáiąc ktorymbym ſpoſobem przyſzedł ku wſtániu z martwych.

ג

12 לָא הָנָא מִן כַּדוּ גְסִבֵת
אָו מִן כַּדוּ אֶתְגַמִרֵת אֶלָּא
רַהֵט אֲנָא דִלְמָא 7 אַדְרַךְ
לְמִדֵם דְמִטוֹלֶתֵה אַדְרַכְנִי
יֵשׁוּעַ מְשִׁיחָא 7 :

Non che io habbia gia appreso la nietà, o sia perfetto: ma Go seguendo per Geder se ancor io comprendessi: per laqual cosa ancor sono stato compreso da Christo IESV.

13 אֲחַי אֲנָא עַל נַפְשִׁי לָא
רָנֵא אֲנָא דַאדְרֵכֵת חַד 7
דֵין יָדַע אֲנָא 7 דִדְפַסְתְרִי
טָעֵא 7 אֲנָא וְלִקְדָמֵי מ
מְשְׁתַוֵשׁט אֲנָא :

Fratelli, io non mi stimo hauere ancor compreso: ma Gna cosa fo, cioè che dimenticandomi le cose che son di dietro, e stendendomi à quelle che son dinanzi.

14 וְרָהֵט אֲנָא לוּקְבָל
נִישָׁא 7 דְאַסַב זְכוּתָא 7
דְקָרְיָנָא דְלְעֵל דַאלָהָא 7
בְיֵשׁוּעַ מְשִׁיחָא :

Vo seguendo Gerso il segno proposto, cioe al palio de la superna Gocation de Dio per Christo IESV.

15 אִילֵין דְגְמִירִין הָכִיל
הַלֵין יְתַרְעוּן וְאוֹ מִדֵם
אַחְרָנֵיאִית מְתַרְעִין אֲנָתוּן
אַף הָדָא אֱלָהָא יְגַלֵי 7
לְכוֹן :

Per ilche tutti quanti noi che siamo perfetti, habbiamo questo sentimento: e se pur Gos sentite qualche cosa altrimenti, Iddio Gi riuelarà questo ancora.

16 בְרַם לְהָדָא דְמִטִין בְחַד
שְׁבִילָא נְשַׁלֵם וּבְחַד 7
אֲוִירְתָא 7 :

Nondimeno caminiamo in quello à che noi siamo peruenuti, con la medesima regola, & habbiamo Gn medesimo sentimento.

17 אִתְדַמוּ בִי אֲחַי וְחַוְיִתוּן
מְתְבְקִין בַאילֵין דְהָכְבָּ 7
מְהַלְכִין אֵיךְ דְמוּתָא דְבֵן
חַוְיִתוּן :

Siate d'Gn accordo, fratelli, miei imitatori, e considerate quelli che così caminano come Gos hauete noi per esempio.

ג

12 לֹא כִי־עַתָּה לָקַחְתִּי אוֹ־
כִי־עַתָּה שָׁלֵם אָנֹכִי אַךְ רוֹדֵף אֲנִי׃
אִם גַּם אֶאֱחֹז אֶת־אֲשֶׁר בָּהּ
נֶאֱחַזְתִּי מְיֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ :

Porque aun non he alcançado, ni ya soy perfecto mas siglo para comprehender como tambien soy comprehendido del Christo Iesus.

13 אַחַי אֲנִי חֹשֵׁב עַל־נַפְשִׁי
כִי־אֶתְחַזְתִּיהָ וְאַחַת יָדַעְתִּי כִי־
אֲשֶׁר אַחֲרַי אֶשְׁכָּחֵם וַאֲשֶׁר לְפָנַי
פּוֹרֵשׂ אֲנִי׃ אֶת־יָדַי אֲלֵיהֶם :

Hermanos, yo mismo aun no me estimo auer comprehendido, Empero vna cosa haga, es à saber, Oluidando ciertamẽte loque queda atras. Y estendiendome a loque está delante.

14 וְלָץ אֲנֹכִי לַמַּטָּרָה וְלַגֹּם
לָקַחַת אֶת־עֲטֶרֶת הַכָּבוֹד וְנֵצַח
קְרִיאַת אֱלֹהִים מִמַּעַל־בְּיֵשׁוּעַ
הַמָּשִׁיחַ :

Sigo àl blanco es à saber ál premio de la soberana vocacion de Dios enel Christo Iesus.

15 וְכֻלָּנוּ אֲשֶׁר שְׁלֵמִים אֲנַחְנוּ
כָּזֹאת נָחְבָם וְאִם מְאוּמָה אֲחֶרֶת
תָּחְכְּמוּ וְאוֹתָהּ יִגֶּלֶה אֱלֹהִים :

Ansique todos lo, que somos perfectos, esto mismo sintamos: y si otra cosa sentis, esto tambien hos reuelará Dios.

16 לָכֵן אֲשֶׁר נַגִּיעַ לַהֲלוֹךְ
בְּמַסְלָה אֶחָת וְלַחְכּם יָחַד :

Empero àloque hemos llegado, vamos por la misma regla; y sintamos vna misma cosa.

17 הִדַּמּוּ לִי הַמְשֻׁלִּו אֲלַי אַחַי
וּרְאוּ הַשֹּׁגִיחִו וְהִתְבּוֹנְנוּ אֲלֵיהֶם
אֲשֶׁר כֵּן מְהַלְּכִים כַּאֲשֶׁר אֲנַחְנוּ
הָיִינוּ לָכֶם לְצוּרָה :

Hermanos, sed (todos) imitadores de mi: y mirad los que anduvieren ansi, como nos teneys por exemplo.

γ.

12. Οὐχ ὅτι ἤδη ἔλαβον, ἢ ἤδη πετελείωμαι· διώκω δὲ εἰ καὶ καταλάβω, ἐφ' ᾧ καὶ κατελήφθην ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ.

Non point que i'aye desia apprehendé ou que ie soye desia rendu accompli: mais ie poursui pour tascher d'apprehender: pour laquelle cause aussi i'ai esté apprehende de Iesus Christ.

13. Ἀδελφοὶ, ἐγὼ ἐμαυτὸν οὐ λογίζομαι κατειληφέναι. ἓν δέ, τὰ μὲν ὀπίσω ἐπιλανθανόμενος, τοῖς δὲ ἔμπροσθεν ἐπεκτεινόμενος.

Freres, quant à moi, ie ne me repute point encore auoir apprehẽdé: mais vne chose fai-ie, c'est qu'en oubliant les choses qui sont en erriere, & m'aduançant aux choses qui sont en deuant.

14. Κατὰ σκοπὸν διώκω, εἰς τὸ βραβεῖον τῆς ἄνω κλήσεως τοῦ Θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

Ie tire vers le but, affanoir au prix de la supernelle vocation de Dieu en Iesus Christ.

15. Ὅσοι οὖν τέλειοι τοῦτο φρονῶμεν· καὶ εἴ τι ἑτέρως φρονεῖτε, καὶ τοῦτο ὁ Θεὸς ὑμῖν ἀποκαλύψει.

Parquoi nous tous qui sommes parfaits, ayons ce sentiment: & si vous sentez quelque chose autrement, Dieu le vous reuelera aussi.

16. Πλὴν εἰς ὃ ἐφθάσαμεν, τῷ αὐτῷ στοιχεῖν κανόνι, τὸ αὐτὸ φρονεῖν.

Toutesfois cheminons en ce à quoi nous sommes paruenus d'vne mesme reigle & sentons vne mesme chose.

17. Συμμιμηταί μου γίνεσθε, ἀδελφοὶ, καὶ σκοπεῖτε τοὺς οὕτω περιπατοῦντας καθὼς ἔχετε τύπον ἡμᾶς.

Soyez d'vn accord mes imitateurs, freres, & considerez ceux qui cheminent ainsi comme vous nous auez pour patron.

CAP. III.

12. Non quòd iam acceperim, aut iam perfectus sim: sequor autem, si comprehendam in quo & comprehensus sum à Christo Iesu,

Not as though I had already attained to it/either were already perfect: but I followe/if that I may cõprehend that for whose sake also I am comprehended of Christ Jesus.

13. Fratres, ego me non arbitror comprehendisse. Vnum autem: quæ quidem retro sunt obliviscens, ad ea verò quæ sunt priora extendens meipsum.

Brethren/I count not my selfe/that I haue attained to it / but one thing I do: I forget that which is behinde/and endeuour my selfe vnto that which is before.

14. Ad destinatum persequor, ad bravium supernæ vocationis Dei in Christo Iesu.

And follow hard toward the marke for the prise of the hie calling of God in Christ Jesus.

15. Quicunque ergo perfecti sumus, hoc sentiamus: & si quid aliter sapitis, & hoc vobis Deus revelavit.

Let vs therefore as many as be perfect bee thus minded: and if ye bee otherwise minded/God shall reueile euen the same vnto you.

16. Veruntamen ad quod pervénimus, ut idem sapiamus, in eadem permaneamus regula.

Neuerthelesse / in that whereunto wee are come/let vs proceede by one rule/that we may minde one thing.

17. Imitatores mei estote fratres: & obiervate eos qui ita ambulant sicut habetis formam nostram.

Brethren/be followers of mee/ and looke on them/which walke so/as ye haue vs for an ensample.

An die Philipper.

Das III. Capitel.

12. **Nicht daß ichs schon ergriffen habe/ oder schon volkommen sey/ Ich jage jm aber nach/ ob ichs auch ergreiffen möchte/ nach dem ich von Christo Jesu ergriffen bin.**

Icke at ieg haffuer det allerede begrebet/ eller er allerede fuldkommen/ Men ieg iager der efter/ om ieg kand begribe/ efter som ieg er begreben aff Christo Jhesu.

13. **Meine Brüder/ ich schätze mich selbs noch nicht/ daß ichs ergriffen habe. Eines aber sage ich/ ich vergesse was dahinden ist/ vnd strecke mich zu dem/ das davornen ist.**

Mine Brødre/ ieg acker mig icke end nu selff/ o t ieg haffuer det begrebt. Men en ting siger ieg/ Jeg forglemmer det som er til bage/ oc recker mig til det/ som er faare.

14. **Vnd jage nach dem fürgesteckten ziel/ nach dem Kleinot/ welches fürhelt die Himlische beruffunge Gottes in Christo Jesu.**

Oc iager efter det forsette Maal/ efter det Klenodie/ som fremholder Guds Himmelske kald i Christo Jhesu.

15. **Wie viel nun vnser vollkommen sind/ die lasset vns also gesinnet sein/ vnd solt jhr sonst etwas halten/ das lasset euch Gott offenbaren.**

Saa mange som nu ere fuldkomne aff oss/ lader oss vere saa til sinde/ oc skulle i ellers holde noget/ da lader Gud obenbare eder det.

16. **Doch so ferne/ daß wir nach einer Regel/ darein wir kommen sind/ wandeln/ vnd gleich gesinnet sein.**

Dog saa longt/ at wi vandre efter en Regel/ som wi ere komne vdi/ oc ere lige til sinde.

17. **Folget mir/ lieben Brüder/ vnd sehet auff die/ die also wandeln/ wie jr vns habt zum Fürbilde.**

Følger mig/ kære Brødre/ oc giffuer act paa dem/ som saa vandre/ lige som i haffue oss til it Exempel.

Kapitola III.

12. Ne žebych giž dosáhl/ aneb dokonalým byl: Ale běžím/ mohlibych dostihnauti/ pro což y dostižen gsem od Krysta Ježíssе.

Nie iżbym iuż przyszedł do kresu/ albo iuż doskonałym był: ale ścigam doświadczaiąc ieżlibych też doszedł/ dla czego też iestem od Krystusa przyięt.

13. Bratřij/ sám nepokládám/ abych giž dostihnauti měl: Ale gedno toto činím/ že na ty wěcy ktěrě gsau zadniž zapomijnám/ o ty pak wěcy ktěrě gsau spředu vsyluge.

Brácia ia o sobie nie rozumiem iżbych iuż kresu doszedł/ ale iedną rzecz czynię/ zapámiętywaiąc tych rzeczy ktore są za mną/ á máiąc się do tych ktore są przedemną.

14. K vloženému Cýli běžím/ k odplatě swrchowaného powolánij Božího w Krystu Ježíssy.

Bieżę ku zakładowi wezwánia Bożego/ thego ktore iest z gory/ przez Krystusa Jezusa.

15. Protož kteřížkoli sme dokonalij/ toto smyšlme: a pakli co ginák smyšlíte/ y toť wám Buoh wygewil.

Ile nas tedy iest doskonálych/ to rozumiemy/ á iesli co ináczey rozumiećie/ Bog też y to wam objáwi.

16. Čehož gsme pak giž dossli/ potřebiť gest/ abychom w tom gednostayně smyšlili/ a w gednostayném prawidle chodili.

A wżákoż w tym do czego śmy przyszli/ chodźmy tym że sposobem/ y toż rozumiejmy.

17. Následownijcy mogi buďte/ Bratřij/ a sledte těch kteříž tak chodij/ yakož máte příklad na nás.

Badźćie też náśladowcámi mojmi bráćia/ a obáczayćie ty ktorzy ták postępuią/ iako nas maćie za wzór.

ג

18 אית גיר סגיאא ד
דאחרנאית מהלכין הגון
דגבנין סגיאן אמרת לכון
עלויהון חשא דין כד בכא
אנא ד אמר אנא ד הגון
דבעל דבבא אינון דזקיפה
דמשיחא ד׃

Perciochè molti caminano, de quali v'ho più volte detto, & anco adesso ve ne dico piangendo, che son nimici de la Croce di Christo.

19 הגון דחרתהון אבדנא
הי הגון דאלההון כרסהון
ותשבוהתהון בהתתהון
הגון דתרעיתהון בארעא
הי׃

La fine de quali è la perditione, l'Iddio de quali è il ventre è la gloria in lor confusione, iquali hanno l'animo à le cose terrene.

20 דילן דין פולחנן בש
בשמיא ד הו ומן תמן מ
מסבינן למחינן למרן י
ישוע משיחא׃

Ma la nostra conuersatione è ne cieli, donde noi aspettiamo ancora il Saluatore cioè il Signor Iesv Christo.

21 דהו יחליף פגרנ ד
דמוכנן דיהוא בדמותא
דבגרא דשוכחה איך חיליה
רבא הו דבה כל אשתעבד
להי׃

Ilqual transfigurarà il nostro corpo vile, acciochè si faccia conforme al corpo suo glorioso, secondo l'efficacia con che egli può ancor sottopporre à se stesso tutte le cose.

ד

1 מכיל אחי חביבנ ד
ורחימנ ד חדותי וכלילי
הכנא קיומו בהמרן חביבי׃

Per laqual cosa, fratelli diletti è desiderati, allegrezza e corona mia, stateni così nel Signore, diletti miei.

2 מן אנהדיא בעא אנא
ומן סונטיכא דחד רעינא
יהוא להין בהמרן׃

Io prego Euodia, è prego Sintiche, che siano d'vn medesimo sentimento nel Signore.

ג

18 כי־רבים מתהלכם (אשר
עליהם רבות אמרתי, ואליכם
ועתה גם בכה אומר אני)
ואויבי צלב המשיחה המה׃

Porque muchos andan, de los quales hos dixe muchas vezes, y aora tambien lo digo llorando, enemigos de la cruz del Christo:

19 אשר סופם האבדון
ואלהיהם הבטן וכבודם לבשתם
אשר את־דברי הארץ והעולם
חוה יחכמו׃

Cuyo fin sera la perdicion: cuyo dios es el vientre, y su gloria sera en confusion: que sientē lo terreno.

20 כי־עיר משלתנו בשמים
היא אשר משם גקוה את־
מושיענו ואדונינו ישוע המשיח׃

Mas nuestra biuienda es en los cielos: de donde tambien esperamos el Saluador, àl Sennor Iesus el Christo.

21 אשר יחליף את־גויית ענותנו
להיותה לדמותה לגויית כבודו
בכח וגבורה אשר יוכל לשית
תחת דגליו את־כל׃

El qual transformarà el cuerpo de nuestra baxeza hecho semejante àl cuerpo de su gloria por la operacion con la qual podra tambien sujetare à si todas las cosas.

ד

1 על־כן אחי אהובי אנשי
חמדתי שמחתי ועטרתי כה
עמדו ביהוה ידידי׃

Ansique, Hermanos mios Amados y desseados, mi gozo y mi corona, estad ansi firmes amados enel Sennor.

2 מאודיא שאל אני ולסונטיכא
מתחנן אנכי לחכם יחד
באדוננו׃

A Euodias ruego, y à Syntyches exhorto que sientan lo mismo en el Sennor.

γ΄.

18. Πολλοὶ γὰρ περιπατοῦσιν, οὓς πολλάκις ἔλεγον ὑμῖν, νυνὶ δὲ καὶ κλαίων λέγω, τοὺς ἐχθροὺς τοῦ σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ.

Car plusieurs cheminent, desquels ie vous ai souuent dit, & maintenant le di-ie aussi en pleurant, qu'ils sont ennemis de la croix de Christ:

19. Ὧν τὸ τέλος ἀπώλεια· ὧν ὁ θεὸς ἡ κοιλία, καὶ ἡ δόξα ἐν τῇ αἰσχύνῃ αὐτῶν, οἱ τὰ ἐπίγεια φρονοῦντες.

Desquels la fin est perdition, le Dieu desquels est le ventre, & la gloire en leur cõfusion, qui sentent les choses terriennes.

20. Ἡμῶν γὰρ τὸ πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει, ἐξ οὗ καὶ σωτῆρα ἀπεκδεχόμεθα κύριον Ἰησοῦν Χριστόν.

Mais nostre conuersation est de bourgeois des cieux, dont aussi nous attendons le Sauueur, assauoir le Seigneur Iesus Christ:

21. Ὃς μετασχηματίσει τὸ σῶμα τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν, εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸ σύμμορφον τῷ σώματι τῆς δόξης αὐτοῦ, κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ δύνασθαι αὐτὸν καὶ ὑποτάξαι ἑαυτῷ τὰ πάντα.

Qui transformera nostre corps vil, afin qu'il soit rendu conforme à son corps glorieux, selon ceste efficace par laquelle il peut mesmes assuietter toutes choses à soi.

ΚΕΦΑΛ. δ΄.

Ὥστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ καὶ ἐπιπόθητοι, χαρὰ καὶ στέφανός μου, οὕτω στήκετε ἐν κυρίῳ, ἀγαπητοί.

Pourtant, mes freres bien-aimés & tresdesirés, ma ioye & ma couronne, tenez vous ainsi en nostre Seigneur, mes bien-aimés.

2. Εὐοδίαν παρακαλῶ καὶ συντύχην παρακαλῶ τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν κυρίῳ.

Ie prie Euodie, & prie Syntiche de sentir vne mesme chose au Seigneur.

CAP. III.

18. Multi enim ambulant quos ſæpe dicebam vobis, (nunc autem & flens dico) inimicos crucis Chriſti.

For many walke / of whom I haue told you often / and nowe tell you weeping / that they are the enemies of the Crosse of Christ.

19. Quorum finis, interitus: quorum Deus venter eſt: & gloria in confuſione ipſorum, qui terrena ſapiũt.

Whose ende is damnation / whose God is their bellie / and whose glorie is to their ſhame / which minde earthly thinges.

20. Noſtra autem converſatio in cælis eſt: unde etiam Salvatorem exſpectamus, Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum.

But our conuerſation is in heauen / from whence also wee looke for the Sauiour / euen the Lord Jesus Christ.

21. Qui reformabit corpus humilitatis noſtræ, configuratum corpori charitatis ſuæ, ſecũdùm operationem qua etiam poſſit ſubiicere ſibi omnia.

Who ſhall chaunge our vile body / that it may bee facioned like vnto his glorious body / according to the working / whereby hee is able euen to ſubdue all thinges vnto him ſelfe.

CAP. IIII.

ITaque fratres mei chariſſimi & deſideratiſſimi, gaudium meum & corona mea: ſic ſtate in Domino, chariſſimi.

Therefore / my brethren / beloued and longed for / my ioy and my crowne / ſo continue in the Lord / ye beloued.

2. Euchodiam rogo & Syntychen deprecor idipſum ſapere in Domino.

I pray Euodias / and beſeech Syntyche / that they be of one accord in the Lord.

An die Philipper.

Das III. Capitel.

18. Denn vil wandeln / von welchen ich euch offt geſagt habe / nun aber ſage ich auch mit weinen / die Feinde deß Creutzes Chriſti.

Thi mange vandre / om huilcke ieg haffuer offte ſagd eder / oc ieg ſiger oc ſaa nu met grædende taare / Chriſti Kaarſſis Fiender.

19. Welcher ende iſt das verdamniß / welchen der Bauch jr Gott iſt / vnd jr ehre zu ſchanden wirdt / dere / die jrrdiſch geſinnet ſind.

Huilckis ende er fordømelſen / oc deris Bug er deris Gud / oc deris ære ſkal bliffue til ſkendzel / huilcke ſom haffue Jordiſke ſind.

20. Vnſer wandel aber iſt im Himmel / Von dannen wir auch warten deß Heilands Jeſu Chriſti deß HERRN.

Men vor omgengelſe er i Himmelen / hueden vi oc ſaa vente Frelſeren Jheſum Chriſtum vor HERRE.

21. Welcher vnſern nichtigen Leib verklären wird / daß er ehnlich werde ſeinem verklärten Leibe / nach der wirckunge / da er mit kan auch alle ding jm vnterthänig machen.

Huilcken ſom ſkal forklare vort ringe Legeme / at det ſkal vorde lige ved hans forklarede Legeme / Efter den Krafft / ſom hand oc kand gøre ſig alle ting vnderdanige.

Das IIII. Capitel.

Alſo / meine liebe vnnd gewünſchte Brüder / Meine Freude vnd meine Krone / beſtehet alſo in dem HERREN / jr lieben.

LIge ſaa / mine elſkelige oc ynſkelige Brødre / min Glæde oc min Krune / bliffuer ſaa ſtadige i HERREN / i Elſkelige.

2. Die Evodian ermane ich / vnd die Syntychen ermane ich / daß ſie eines ſinnes ſeyen in dem HERREN.

Jeg formaner Euodian / oc ieg formaner Syntichen / at de haffue it ſind i HERREN.

K Filipenſkym.

Kapitola III.

18. Nebo mnozy chodij / o kterychž gſem caſtokrát oznamowal wám / a nynij y s pláčem prawijm / že gſau nepřátelé Křiže Kryſtowa:

Abowiem wiele ich chodźi o ktorych częſtom wam powiedał / á teraz y z płaczem powiedam / iż ſa nieprzyiaćielmi krzyżá Kryſtuſowego.

19. Kterychž to konec geſt zahynutij / gichžto Bůh bkicho geſt: a ſláwa w pohanſkij gegich / kteříž o zemſké wěcy pečugij.

Ktorych koniec teſt zátráceníe / ktorych Bog teſt brzuch / y chwałá z pohaniebieniem ich / ktorzy o ziemſkie rzeczy ſtaráią ſię.

20. Alenaſſe obcowánij w Nebeſích geſt: odkawadž y Spaſytele čekáme Pána naſſeho Gežiſſe Kryſta.

Abowiem rzecz poſpolita wáſzá teſt w niebie / ſkąd też zbawiciela czekamy Páná Jezu Kryſtá.

21. Kterýž promenij tělo ponižženij naſſeho / připodobně k tělu yaſnoſti ſwe / wedle mocnoſti ſwé / kterauž to může také poddati ſobě wſſecky wěcy.

Ktory przemient ciáło náſzenikcze mne / áby ſię podobnym ſtáło chwálebnemu ciału iego / według mocy przez ktora też może poddáć ſobie wſzytki rzeczy.

Kapitola IIII.

PRotož Bratrij mogi naymilegſſý a přežádaucý / genž gſte radoſt má a Koruna má: Tak ſtuogte w PAnu naymilegſſý.

TAk bráćia moi mili y pożądani / weſele y korono moiá / ták ſtoyćie w Pánie namiłszy.

2. Ewody proſým a Syntychenu žádám / aby gednoſtayně ſmyſlili w PAnu.

Proſźe Ewodyiey y Synthychy / áby toż rozumiały w Pánie.

ד

3 אַף מְתֹנַךְ בַּגִּיא אֲנָא בַּר נַוְגִי שְׁרִירָא דְּתֶהֱוֹא מְצַדַּר לְהֵין דְּהָנֵין לַאי עַמִּי בָּא בְּאוֹנַגְּלְיוֹן עִם קְלִימִיס וְעִם שְׁרָכָא דְּמִצַּדְּרָנַי הַנּוּן דְּשְׁמָהַיְהוֹן כְּתִיבִין בְּכְתָבָא דְּחַיֵּי׃

Eprego ancor te, mio Gero compagno, aiuta loro, le quals hanno insieme con essome combattuto ne l' Euangelio, con Clemente ancora, e con gli altri miei coaiutori, i nomi de quali sono scritti nel libro della Vita.

4 חֲדוֹ בְּמָרָן בְּכָל זְבַן וְתוּב אֲמַר אֲנָא חֲדוֹ׃

Siate sempre allegri nel Signore, è di nuouo vi dico, siate allegri.

5 וּמְבִיכוּתְכוֹן תֶּתְיְדַע לְנָשׁ בְּלְנָשׁ מָרָן קָרִיב הוּ׃

La Vostra humanità sia nota à tutti gli huomini, Il Signore è presso.

6 דְּמִדַּם לָא תְּאַצְפוּן אֶלָּא בְּכָל זְבַן בְּצְלוֹתָא וּבְבְעוּתָא שְׁאֲלַתְכוֹן יְתְנַוְּעָן קֳדָם אֱלָהָא׃

Non vi pigliate affanno di niente: ma in ogni cosa manifestinsi appresso Iddio le Vostre domande per oratione è preghi con rendimento di gratie.

7 וְשְׁלָמָה דֵּאלָהָא הָוֹ דְּרַב מִן כְּל מַדַּע יְנַטַּר לְלָבְוָתְכוֹן וּמְוְיָכְוֹן בְּיֵשׁוּעַ מְשִׁיחָא׃

E la pace di Dio che soprauanza ogni intelletto, guardarà i Vostri cuori, e le Vostre menti in Christo IESV.

8 מֵכִיל אָחַי אִילֵין דְּשַׁרְיָרָן וְאִילֵין דְּנַכְפִּין וְאִילֵין דְּכָאנֵן וְאִילֵין דְּדָכְיָן וְאִילֵין דְּרַחֲמִין וְאִילֵין דְּשְׁבְיָחָן וְאִילֵין עֲבָדָא דְּשׁוּבְחָא וְדִקוּלָסָא הַלֵּין אִתְרַעוּ׃

Quanto al resto, fratelli, tutte le cose che son vere, tutte le cose honeste, tutte le giuste, tutte le pure, tutte le amabili, tutte quelle che son di buona fama: se ci è alcuna virtù, e se laude alcuna, queste cose pensate.

ד

3 גַּם שְׁאֵל אֲנִי מְמֻכָּךְ הָאָחִי בַּעַל־בְּרִיתִי וּבְנוֹת אִמִּי עֻזָּה נָא אוֹתָם אֲשֶׁר בַּבְּשׂוֹרָה יָגְעוּ וְסָבְלוּ עִמִּי וְעִם־קְלִימִיס וְעִם עוֹזְרַי הָאַחֵרִים אֲשֶׁר שְׁמוֹתָם נִכְתְּבוּ בְּסֵפֶר חַיִּים׃

Anſimiſmo te ruego tambien à ti, Hermano compannero, ayuda à las que trabajaron juntamente conmigo enel Euangelio, con Clemente tambien y los de mas mis ayudadores, cuyos nombres eſtan en el libro de la vida.

4 שִׂמְחוּ וְגִילוּ בַּיהוָה תָּמִיד וְעוֹד אֹמֵר שִׂמְחוּ׃

Gozahos enel Sennor ſiempre: otra vez diga que hos gozeys.

5 עֲנָוֹתְכֶם תִּוָּדַע לְכָל־הָאָדָם קָרוֹב יְהוָה׃

Vueſtra modeſtia ſea conocida de todos los hombre. El Sennor eſta cerca.

6 אַל־תְּדָאֲגוּ וְאַל תּוֹגִיעוּ נַפְשְׁכֶם כִּי־אִם בְּכָל־תְּפִלָּה וּבְכָל־שְׁאֵלָה בְּתוֹדָה מְשַׁאֲלוֹת לִבְּכֶם תִּוָּדַעְנָה לִפְנֵי אֱלֹהִים׃

De nada eſteys ſolicitos: ſino que vueſtras peticiones ſean notorias delante de Dios con mucha oracion, y ruego, y hazimiento de gracias.

7 וְשָׁלוֹם אֱלֹהִים אֲשֶׁר גָּבַהּ עַל־כָּל־שֵׂכֶל וְתִבּוֹנָה יִצֹּור אֶת־לִבּוֹתֵיכֶם וּמַחְשְׁבוֹתֵיכֶם בְּיֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ׃

Y la paz de Dios que ſobrepuja todo entendimiento, guardara vueſtros coraçones y vueſtros entendimientos enel Chriſto Ieſus.

8 וְהַנִּשְׁאָר אַחַי כָּל־אֲשֶׁר אֱמֶת אֲשֶׁר צֶדֶק אֲשֶׁר קְדוֹשִׁים דּוֹדִים אֲשֶׁר לְבָרְכָה אוֹ־אִם־מַעֲשֶׂה חִיל אוֹ־תְהִלָּה אוֹתָם תַּחְשֹׁבוּ׃

Reſta, Hermanos, que todo loque es verdadero, todo lo honeſto, todo lo juſto, todo lo Sancto, todo lo amable, todo loque es de buen nombre: ſi ay virtud, ſi ay alabança, eſto penſad.

ד

3. Καὶ ἐρωτῶ καί σε, σύζυγε γνήσιε, συλλαμβάνου αὐταῖς αἵτινες ἐν τῷ εὐαγγελίῳ συνήθλησάν μοι, μετὰ καὶ Κλήμεντος καὶ τῶν λοιπῶν συνεργῶν μου, ὧν τὰ ὀνόματα ἐν βίβλῳ ζωῆς.

Ie te prie auſſi, mon vrai compagnõ, aide leur, comme à celles qui ont bataillé auec moi en l'Euangile, auec Clement auſſi & mes autres compagnons d'œuure, deſquels les noms ſont au liure de vie.

4. Χαίρετε ἐν κυρίῳ πάντοτε· πάλιν ἐρῶ, χαίρετε.

Eſiouïſſez vous touſiours au Seigneur: & derechef, vous di-ie, eſiouiſſez-vous.

5. Τὸ ἐπιεικὲς ὑμῶν γνωσθήτω πᾶσιν ἀνθρώποις. ὁ κύριος ἐγγύς.

Que voſtre debonnaireté ſoit cognue de tous hommes Le Seigneur eſt pres.

6. Μηδὲν μεριμνᾶτε· ἀλλ' ἐν παντὶ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει μετ' εὐχαριστίας, τὰ αἰτήματα ὑμῶν γνωριζέσθω πρὸς τὸν θεόν.

Ne ſoyez en ſouci de rien: ains qu'en toutes choſes vos requeſtes ſoyent notifiees à Dieu par priere & par ſupplication auec action da graces.

7. Καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ θεοῦ ἡ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν φρουρήσει τὰς καρδίας ὑμῶν, καὶ τὰ νοήματα ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

Et la paix de Dieu laquelle ſurmõte tout entendement, gardera vos corps & vos ſens en Ieſus Chriſt.

8. Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί, ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ, ὅσα σεμνά, ὅσα δίκαια, ὅσα ἁγνά, ὅσα προσφιλῆ, ὅσα εὔφημα, εἴ τις ἀρετὴ, καὶ εἴ τις ἔπαινος, ταῦτα λογίζεσθε.

Au reſte, freres, que toutes choſes qui ſont veritables, toutes choſes qui ſont venerables, toutes choſes qui ſont iuſtes, toutes choſes qui ſont, pures toutes choſes qui ſont aimables, toutes choſes qui ſont de bonne renommee, s'il y a quelque vertu & quelque louange, penſez à ces choſes:

AD PHILIPPENS:

CAP. IIII.

3. Etiam rogo & te germane compar, adiuva illas quæ mecum laboraverunt in Evangelio cum Clemente, & cæteris adiutoribus meis, quorum nomina sunt in libro vitæ.

Yea/and I beseeche thee/ faithfull yokefellow / helpe those women which laboured with me in the Gospell / with Clement also/ & with other my fellowe labourers/whose names are in the booke of life.

4. Gaudete in Domino semper: iterum dico gaudete.

Reioyce in the Lord alway / againe I say/reioyce.

5. Modestia vestra nota sit omnibus hominibus: Dominus propè est.

Let your patient minde be knowen vnto all men. The Lord is at hand.

6. Nihil soliciti sitis: sed in omni oratione & obsecratione cum gratiarum actione petitiones vestræ innotescant apud Deum.

Bee nothing carefull/ but in all thinges let your requestes be shewed vnto God in prayer / and supplication with giuing of thankes.

7. Et pax Dei quæ exuperat omnem sensum, custodiat corda vestra, & intelligentias vestras in Christo Iesu.

And the peace of God which passeth all vnderstanding / shall preserue your hearts and mindes in Christ Jesus.

8. De cætero, fratres, quæcunque sunt vera, quæcunq; pudica, quæcunq; iusta, quęcunque sancta, quæcunque amabilia, quæcunque bonæ famæ, si qua virtus, si qua laus disciplinæ, hæc cogitate.

Furthermore/ brethren/ whatsoeuer things are true / whatsoeuer things are honest / whatsoeuer things are iust / whatsoeuer things are pure / whatsoeuer things pertaine to loue/ whatsoeuer things are of good reporte/ if there be any vertue/ or if there be any praise/ thinke on these things.

An die Philipper.

Das IIII. Capitel.

3. Ja ich bitte auch dich/ mein treuer Gesell/ stehe jnen bey/ die sampt mir über dem Evangelio gekämpffet haben/ mit Clemen vnd den andern meinen Gehülffen/ welcher namen sind in dem Buch deß Lebens.

Ja ieg beder oc dig / min trofaste Stalbroder/ hielp dem/ som haffue strideт met mig i Euangelio/ met Clemen oc de andre mine Hielpere/ huilicks naffn der ere i Liffsens Bog.

4. Frewet euch in dem HERRN allewege / Vnnd abermal sage ich: Frewet euch.

Glæder eder i HERREN altid / oc atter/ siger ieg / glæder eder.

5. Ewer lindigkeit lasset kunth sein allen Menschen. Der HERR ist nahe.

Lader eders Sactmodighed vere obenbare faar alle Menniske. HERREN er nær.

6. Sorget nichts / sondern in allen dingen lasset ewer Bitte im Gebet vnnd Flehen / mit Danckſagung für Gott kunth werden.

Sørger inted/ Men i alle ting lader eders Begering obenbaris i eders bøn oc formaneise/ met Tacksigelse faar Gud.

7. Vnnd der fride Gottes / welcher höher ist denn alle vernunfft / bewahre ewre Hertzen vnnd Sinne in Christo Jesu.

Oc Guds Fred / som er høyre end al fornufft/ bevare eders hierte oc sind i Christo Jhesu.

8. Weiter/ lieben Brüder/ was warhafftig ist/ was ehrbar/ was gerecht/ was keusch / was lieblich/ was wol lautet / ist etwa ein tugend / ist etwa ein lob/ dem dencket nach.

Fremdelis kære Brødre/ huad som er sant/ huad som er erligt/ huad som er retferdigt/ huad som er kyskt/ huad som er elskeligt/ huad som lyder vel/ er nogen sted nogen dygd/ er nogen loff/ da giffuer der act paa.

K Filipenskym.

Kapitola IIII.

3. Takėż prosżym y tebe wlastnij Towarysży / aby tėm pomáhal/ ktereż gsau semnau pracowaly w Ewangelium spolu s Klimentem / a s ginymi pomocnijky mými/ gegichż to gmėna napsaná gsau w Knihách żiwota.

A proße cię też towárzyßu wlásny/ pomagay tym ktore w Ewanielley spolu ze mną waleczyły/ z Klementem też y z inymi pomocnikí moimi/ ktorych imiona są w kśiegach żywota.

4. Radßgte se w PANu wżdycky: opėt prawijm raduogte se.

Weselćie ſie záwße w Pánu/ y powtore powiedam wam weselćie ſie.

5. Stkijdmost wasse známa bud wſſechnėm lidem. PAN blijżko geſt.

Skromność wáßá niech będźie wládomá wßytkim ludźiom/ Pan ći ieſt bliſko.

6. O nic nepeßügte/ ale we wſſelike Modlitbė a w ſwatė żádoſti s dėkowánijm/ proßby wasse známy budte Bohu

Nie ſtáraycie ſie nicoż/ ále we wßytkim przez modlitwe y proßbe z dżiękowániem niech żądania waße będą znaczne v Bogá.

7. A pokog Boży ktery żpękwyſſuge wſſeliky rozum/ oſtrijhay ſrdcý waſſych y ſmyſluow waſſych/ w Krystu Geżiſſy.

A pokoy Boży ktory przewyższa wßelęki rozum/ będźie obrona ſercam wáßym/ y myſlom wáßym przez Jezuſá Krystuſá.

8. Dále pak Bratrij / kterėkoli wėcy gsau prawė / kterėkoli poctiwė/ kterėkoli ſprawedliwė/ kterėkoli ſwatė/ kterėkoli milė/ kterėkoli dobrė powėſti/ geſtli která ctnoſt/ geſtli která chwála káżnė/ na ty wėcy myſlte.

Á oſtátek bráćia/ ktorekolwiek rzeczy ſą prawdżiwe/ ktorekolwiek poczćiwe/ ktorekolwiek czyſte/ ktorekolwiek mile/ ktorekolwiek dobrey ſławy/ ieſli ktora cnota/ y ieſli ktora chwała/ o tych myſlćie.

ד

9 אֲשֶׁר גַּם לְמַדְתֶּם וְקִבַּלְתֶּם וְשָׁמַעְתֶּם וּרְאִיתֶם בִּי אוֹתָם תַּעֲשׂוּ וֵאלֹהֵי הַשָּׁלוֹם יִהְיֶה עִמָּכֶם׃

Loque aprendiſtes, y recebiſtes, y oyſtes, y viſtes en mi, eſto hazed: y el Dios de paz ſerá con vòſotros.

9 ἃ καὶ ἐμάθετε καὶ παρελάβετε καὶ ἠκούσατε καὶ εἴδετε ἐν ἐμοί, ταῦτα πράσσετε· καὶ ὁ θεὸς τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν.

Leſquelles auſſi vous auez apprinſes, & receuës, & entenduës, & veuës en moi. Faites ces choſes, & le Dieu de paix ſera auec vous.

Lequali ancora voi hauete imparate, e riceuute, e vdite vedute in me. Fate queſte coſe, e l'Iddio de la pace ſara con voi.

10 וְשָׂמַחְתִּי בַיהוָה מְאֹד מְאֹד כִּי־עַתָּה פְּרַחְתֶּם לְהָבִין עַל־דָּלָתִי אֲשֶׁר עָלֶיהָ גַּם הֱבִינוֹתֶם אַךְ חָסְרָה לָכֶם הָעֵת׃

En gran manera me gozé todauia en el Senor de que àl fin ya reuerdeciſtes en tener cuydado de mi, de lo qual toda via eſtauades ſolicitos, empero faltauahos la oportunidad.

10 Ἐχάρην δὲ ἐν κυρίῳ μεγάλως, ὅτι ἤδη ποτὲ ἀνεθάλετε τὸ ὑπὲρ ἐμοῦ φρονεῖν, ἐφ' ᾧ καὶ ἐφρονεῖτε, ἠκαιρεῖσθε δέ.

Or me ſuis-ie grandement eſiouï au Seigneur, qu'à la parfin vous eſte reuerdis quant au ſoin que vous auez de moi: à quoi auſſi vous penſiez, mais vous n'auiez point l'opportunité.

Io mi ſon grandemente allegrato nel Signore che pur finalmente voi ſete rinuigoriti ad hauer penſiero di mes del che prendeuate penſiero, ma vi mancaua la commodità.

11 לֹא כִי־עַל־חֶסְרוֹן אֹמֵר אָנֹכִי כִּי־אֲנִי לָמַדְתִּי אֵיכָה הָיָה אָנֹכִי לִהְיוֹת לָמַדִּי׃

No lo digo como por mi neceſſidad: porque yo he aprendido à cotentarme con lo que tengo:

11 Οὐχ ὅτι καθ' ὑστέρησιν λέγω· ἐγὼ γὰρ ἔμαθον, ἐν οἷς εἰμι, αὐτάρκης εἶναι.

Non point que ie die ceci ayant eſgard à quelque indigence: car i'ai apprins d'eſtre contẽt des choſes ſelon que ie me trouue.

Non gia ch'io dica queſto per biſogno: perciochè ho imparato ad eſſer contento de le coſe ch'io mi trouo.

12 יָדַע אָנָּא וְאִתְמַכָּךְ יָדַע אָנָּא וְאַף דְּאִתְיַתַּר בְּכֹל וּבְכֹל מְדַרַשׁ אָנָא אַף בְּסַבְעָא וְאַף בְּכַבְּנָא וְאַף בְּמִשְׁרַתְחוּתָא וּבְחַסְרוּתָא׃

Sé tambien eſtar humillado, y ſe tener abundancia, donde quiera y en todas coſas ſoy inſtruydo tambien para hartura como para hambre tambien para tener abundancia como para padecer neceſſidad:

12 Οἶδα καὶ ταπεινοῦσθαι, οἶδα καὶ περισσεύειν· ἐν παντὶ καὶ ἐν πᾶσι μεμύημαι, καὶ χορτάζεσθαι καὶ πεινᾶν, καὶ περισσεύειν καὶ ὑστερεῖσθαι.

Car ie ſai eſtre abbaiſſé, ie ſai auſſi eſtre abondant: par tout & en toutes choſes ie ſuis inſtruit tãt à eſtré raſſaſié, qu'à auoir faim: tant à abonder, qu'à auoir diſette.

Io ſo eſſere in baſſo ſtato, e ſo ancor eſſere in abbondantia: per tutto, e in tutte le coſe ſono ammaeſtrato e de l'eſſer ſatio, e de l'hauer fame, e de l'abbondare, e de l'hauer careſtia.

13 וְכֹל מְדַם מָצָא אָנָא חַיְלָא בְּמִשְׁיְחָנָא דְּמְחַיֵּל לִי׃

Todo lo puedo en el Chriſto que me fortalece.

13 Πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί με χριστῷ.

Ie puis toutes choſes en Chriſt qui me fortifie.

Io poſſo tutte le coſe in Chriſto che mi fortifica.

14 בְּרַם שַׁפִּיר עֲבַרְתּוּן דְּאִשְׁתַּתַּפְתּוּן לְאוּלָצָנִי׃

Toda via bien heziſtes que communicaſtes juntamente à mi tribulacion.

14 Πλὴν καλῶς ἐποιήσατε συγκοινωνήσαντές μου τῇ θλίψει.

Neantmoins vous auez bien fait de communiquer à mon affliction.

Nondimeno voi hauete fatto bene, comunicando à la mia afflittione.

9. Quæ & didiciſtis, & accepiſtis, & audiſtis, & vidiſtis in me: hæc agite, & Deus pacis erit vobiſcum.

Which ye haue both learned and receiued/ and heard / and ſeene in me: thoſe thinges do/ and the God of peace ſhalbe with you.

9. Welches jr auch gelernet vnd empfangen vnd gehöret vnd geſehen habet an mir / das thut / So wirdt der HERR deß Friedes mit euch ſein.

Huilcket i oc haffue lært oc anammet/ oc hørt oc ſeet paa mig det gører / ſaa ſkal Fredens HERRE vere met eder.

9. Kterýmž gſte ſe y naučili/ y gepſkyali/ a ſlyſſeli / y widěli na mně/ ty wěcy čiňte/ a Bůh pokoge budes wámi.

Ktorycheśćie ſie też nauczyli/ z przyieli/ y ſłyßeli / y widźieli we mnie/ ty czyńcie/ á Bog pokoiu będzie z wami.

10. Gaviſus ſum autem in Domino vehementer, quoniam tandem aliquando refloruiſtis pro me ſentire, ſicut & ſentiebatis: occupati autem eratis.

Now I reioyce alſo in the Lorde greatly/ that now at the laſt ye are reuiued againe to care for me/ wherein not withſtanding ye were carefull / but ye lacked opportunitie.

10. Ich bin aber höchlich erfrewet/ in dem HERRN/ daß jhr wider wacker worden ſeyt / für mich zu ſorgen/ wiewol jhr allweg geſorget habt/ aber die zeit hats nicht wöllen leiden.

Jeg er oc ganeſke glad/ i HERREN / at i ere komne til eder igen/ til at ſørge for mig/ alligeuel at i altid haffue ſørget/ Men tiden vilde det icke lide.

10. Zradowal gſem ſe pak w PAnu welmi ž toho / že opět zaſe zkwetla o mne waſſe pěče těž y nynij / yakož y prwě o mne gſte ſe ſtarali / ale neměli gſte přijhodného času

Jam ſie też vweſelił wtekce w Panſe/ iżeśćie iuż oświeżeli w ſwoim ſtáránu o mnie / ácześćie ſie o tym ſtárali/ aleśćie czáſu po temu nie mieli.

11. Non quaſi propter penuriam dico, ego enim didici, in quibus ſum, ſufficiens eſſe.

I ſpeake not becauſe of want: for I haue learned in whatſoeuer ſtate I am/ therewith to be content.

11. Nicht ſage ich daß deß mangels halben / denn ich habe gelernet / bey welchen ich bin/ mir genügen laſſen.

Dette ſiger ieg icke for nød ſkyld / Ti ieg haffuer lært/ hoſſ huilcke ieg er/ at lade mig nøye.

11. Totok pak prawiſm ne ne pro nauzy mau / nebo yá naučil gſem ſe doſti miti/ na tom což mám.

Nie żebych to mowił wzgledem niedoſtátku iákiego/ bom ſie náuczył ná tym przeſtawáć co mam.

12. Scio & humiliari, ſcio & abundare (ubique, & in omnibus inſtitutus ſum) & ſatiari, & eſurire, & abundare, & penuriam pati.

And I can be abaſed / and I can abounde: euery where in all thinges I am inſtructed both to be full / and to be hungrie/ and to abound / and to haue want.

12. Ich kan nidrig ſein/ vnd kan hoch ſein / Ich bin inn allen dingen vnd bey allen geſchickt / beyde ſatt ſein vnnd hungern / beyde übrig haben vnnd mangel leiden.

Jeg kand vere fornedret/ oc ieg kand vere ophøyet/ Jeg er ſtickelig i alle ting oc hoſſ alle/ baade at vere mæt oc hungre / at haffue baade offuerflødelige oc lide brøſt.

12. Vmijm ſe y nižiti: vmijm takéž powyſſowati ſe: Wſſudy a we wſſech přijhodách nauken gſem/ yak ſe mám miti. Vmijm y naſytiti ſe/ y lačněti/ y hognoſt miti y nauzy trpěti.

A vmiemći vniżonym być/ vmiem obſitować / wſędy y we wßythkich rzeczách ieſtem náuczony/ y ku náſyceniu/ y ku łáknieniu / to ieſt / rád obſitować táko y niedoſtátek cierpieć.

13. Omnia poſſum in (*Chriſto*) qui me confortat.

I am able to doe all thinges through the helpe of Chriſt/ which ſtrengtheneth me.

13. Ich vermag alles/ durch den/ der mich mächtig macht/ Chriſtus.

Jeg formaa alting / formedelſt den ſom gør mig mectig/ Chriſtus.

13. Wſſecko mohu w Kryſtu/ kterýž mne poſyluge.

Wßytko moge w Kryſtuśie ktory mię vmacnia.

14. Veruntamen bene feciſtis, communicantes tribulationi meæ.

Not withſtanding ye haue well done/ that ye did communicate to mine affliction

14. Doch jhr habt wolgethan/ daß jr euch meines trůbſals angenommen habt.

Dog giorde i vel / at i toge eder min drøffuelſe til.

14. A wſſack dobře gſte včinili/ że gſte mi vdělali pohodlé w mém zámutku.

A wßakże dobrześćie vczynili/ iżeśćie ſpołu podpomagali vciſk moy.

ד | ד | δ.

15 וְיָדְעִין אַנְתּוּן דֵּין אַף אַנְתּוּן פִּילִיפִּיסָיֵא דב בְּשׁוּרְיָא דְּסַבְרְתָּא בַּד נְפַקִת מִן מַקְדוֹנְיָא אַף לָא חֲדָא מִן עִדְּתָא אֶשְׁתַּתְּפַת לִי בְּחוּשְׁבָּנָא וּמִתְּלָא אֶלָּא אַנְתּוּן בִּלְחוֹד׃

15 וידעתם גם־אתם פילפים כי־בראשית הבשורה באשר יצאתי מכתים עדה לא אחת התחברה עמי בדבר מתנה ומלקח כי־אם אתם לבדכם׃

15 Y ſabeys tambien voſotros, o Philippenſes: que àl principio del Euangelio, quando fue à Macedonia, ninguna Igleſia me cummunicó en caſo de dar y recebir, ſino ſolos voſotros.

15 Ἴστε δὲ καὶ ὑμεῖς, Φιλιππήσιοι, ὅτι ἐν ἀρχῇ τοῦ εὐαγγελίου, ὅτε ἐξῆλθον ἀπὸ Μακεδονίας, οὐδεμία μοι ἐκκλησία ἐκοινώνησεν εἰς λόγον δόσεως καὶ λήψεως, εἰ μὴ ὑμεῖς μόνοι.

Eſapete ancor Voi, Filippeſi, che nel principio de la predicatione de l'Euangelio, quando io mi partì di Macedonia, niuna Chieſa mi contribuì niente in materia di dare è riceuere, ſe non Voi ſoli.

Vous ſauez auſſi, vous Philippiens, qu'au cõmencement de la predication de l'Euangile, quand ie parti de Macedone nulle Egliſe ne me communiqua rié en matiere de bailler & de receuoir, ſinon vous ſeuls:

16 דְּאַף לְחֶסָלוֹנִיקִי חֲדָא וְכַו וְתַרְתֵּין חֶשְׁחָתִי שַׁדַּרְתּוּן׃

16 כי־גם בתסלוניקי פעם אחת ושתים לצרכי שלחתם׃

16 Porque aun à Theſſalonica me embiaſtes lo neceſſario vna y dos vezes.

16 ὅτι καὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ ἅπαξ καὶ δὶς εἰς τὴν χρείαν μοι ἐπέμψατε.

Concioſia che ancor in Teſſalonica, Vna Volta è due mandaſte quel che mi faceua di biſogno.

Car meſme moi eſtant en Theſſalonique, vous m'auez enuoyé vne fois, voire deux, ce qui m'eſtoit de beſoin.

17 לָא דְּמִבְעֵי לִי דְּמִבְעֵינָא מַתְּנָא אֶלָּא מִבְעֵינָא אַגְרָא דְּסַגִּין לְכוּן׃

17 לא כי־מבקש אני את־המתנה כי־אם מבקש אני את־פרי אשר יותיר לחשבונכם׃

17 No porque buſco dadiuas, mas buſco fruto abundante en vueſtra cuenta.

17 Οὐχ ὅτι ἐπιζητῶ, τὸ δόμα, ἀλλ' ἐπιζητῶ τὸν καρπὸν τὸν πλεονάζοντα εἰς λόγον ὑμῶν.

Non gia che io ricerchi alcun dono, ma ricerco il frutto che Vi ſia meſſo in cõto à Voſtro auantaggio.

Non point que ie recerche des dõs, mais ie recerche le fruict abondant qui ſoit allouè en voſtre conte.

18 כָּל מִדֵּם קַבֶּלֶת וְיַתִּיר לִיוַמְלָא אֲנָא וְנָסְבַת כָּל דְּשַׁדַּרְתּוּן לִי בְּיַד אַפְּפְרוֹדִיטוֹס רֵיחָא דְּבָסִימָא וְדַבְחָא מְקַבְּלָא דְּשַׁבַּר לַאלָהָא׃

18 לקחתי את־כל־דברים ונם התותרתי עד־מלאה בקחתי מאת־אפפרודיטוס את־אשר שלחתם לריח ניחח לזבח נרצה וישר בעיני יהוה׃

18 Anſique todo lo he recebido, y tengo aſſaz: eſtoy lleno, auiendo recebido de Epaphrodito lo que embiaſtes, olor de ſuauidad, ſacrificio accepto y agradable, à Dios.

18 Ἀπέχω δὲ πάντα καὶ περισσεύω· πεπλήρωμαι δεξάμενος παρὰ Ἐπαφροδίτου τὰ παρ' ὑμῶν, ὀσμὴν εὐωδίας, θυσίαν δεκτὴν, εὐάρεστον τῷ θεῷ.

Or io ho riceuuto ogni coſa, & abbondo. Io ſono dico ſtato ripieno, hauendo riceuuto da Epafrodito le coſe da Voi mãdatemi, come odore di buona ſoauità, ſacrifitio acceto è grato à Dio.

Or ai-ie receu le tout, & abonde: i'ai eſté rempli, ayant receu d'Epaphrodite ce qui m'a eté enuoyé de par vous, cõme vne odeur de bonne ſenteur, vn ſacrifice agreable & plaiſant à Dieu.

19 וְאַלָהִי יְמַלֵּא כָּל חֶסְרוֹנְכוֹן אֵיךְ עוּתְרֵהּ בְּשׁוּבְחָא דֵּישׁוּעַ מְשִׁיחָא׃

19 ואלהי ימלא את־כל צרככם כעשרו בכבוד בישוע המשיח׃

19 Mi Dios pues ſupplirá todo lo que hos falta conforme à ſus riquezas, con gloria en el Chriſto Ieſus.

19 ὁ δὲ θεός μου πληρώσει πᾶσαν χρείαν ὑμῶν κατὰ τὸν πλοῦτον αὐτοῦ ἐν δόξῃ, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

E il mio Iddio ſupplirà tutto il Voſtro biſogno, ſecondo le ſue ricchezze con gloria, in Chriſto Iesv.

Auſſi mon Dieu ſuppleera tout ce dõt vous aurez beſoin, ſelon ſes richeſſes, auec gloire en Ieſus Chriſt.

20 לַאלָהָא דֵּין אֲבוּן שׁוּבְחָא וְאִיקָרָא לְעָלַם עָלְמִין אָמֵין׃

20 ולאלהים ולאבינו הכבוד לעולמי עולמים אמן׃

20 Al Dios y Padre nueſtro ſea gloria por ſiglos de ſiglos, Amen.

20 Τῷ δὲ θεῷ καὶ πατρὶ ἡμῶν ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν.

Ad eſſo Iddio è Padre noſtro ſia gloria tutti i ſecoli. Amen.

Or à noſtre Dieu & Pere, ſoit gloire aux ſiecles des ſiecles, Amen.

CAP. IIII.

15. Scitis autem & vos Philippenſes, quòd in principio Evangelii quando profectus ſum à Macedonia, nulla mihi eccleſia communicavit in ratione dati & accepti, niſi vos ſoli.

And yee Philippians knowe alſo that in the beginning of the Goſpell, whē I departed frō Macedonia, no Church communicated with me concerning the matter of giuing and receiuing, but ye only.

16. Quia & Theſſalonicam, ſemel & bis in uſum mihi miſiſti.

For euen when I was in Theſſalonica, yee ſent once, and afterwarde againe for my neceſſitie.

17. Non quia quæro datum: ſed requiro fructum abundantem in ratione veſtra.

Not that I deſire a gifte: but I deſire y fruit which may further your reckening.

18. Habeo autem omnia, & abundo: repletus ſum, acceptis ab Epaphrodito quæ miſiſtis, odorem ſuavitatis, hoſtiam acceptam, placentem Deo.

Now I haue receiued all, and haue plenty: I was euen filled, after that I had receiued of Epaphroditus that which came from you, an odour that ſmelleth ſweete, a ſacrifice acceptable, and pleaſant to God.

19. Deus autem meus impleat omne deſiderium veſtrum ſecundùm divitias ſuas in gloria, in Chriſto Ieſu

And my God ſhall fulfill all your neceſſities through his riches with glorie in Jeſus Chriſt.

20. Deo autem & Patri noſtro gloria in ſecula ſeculorum, Amen.

Vnto God euen our Father be praiſe for euermore, Amen.

An die Philipper.

Das IIII. Capitel.

15. Jhr aber von Philippen wiſſet, daß von anfang deß Evangelij, da ich außzog auß Macedonia, keine Gemeine mit mir getheilet hat, nach der rechnung der außgab vnd einnam, denn jhr alleine.

Oc I aff Philippen vide, at fra Euangelij begyndelſe, der ieg drog vd aff Macedonia, da haffuer ingen Menighed delet met mig, at regne efter vdgifft oc indtect, vden I alene.

16. Denn gen Theſſalonich ſandtet jhr zu meiner notdurfft, ein mal, vnd darnach aber ein mal.

Thi at I ſende til Theſſalonicam til min nødtorfftighed, en gong, oc atter der efter end en gong.

17. Nicht daß ich das Geſchenck ſuche, ſondern ich ſuche die frucht, daß ſie überflüſſig in ewer rechnung ſey.

Icke at ieg ſøger nogen Gaffue, men ieg ſøger efter, at fructen ſkal vere offuerflødig i eders Regenſkaff.

18. Denn ich habe alles, vnd habe überflüſſig. Jch bin erfüllet, da ich empfieng durch Epaphroditum, daß von euch kam ein ſüſſer geruch, ein angenem Opffer, Gott gefällig.

Thi ieg haffuer alting, oc ieg haffuer offuerflødelige. Jeg bleff opfylt, der ieg anammede formedelſt Epaphroditum, det ſom kom fra eder en ſød luct, it tacknemelig Offer, Gud behagelig.

19. Mein Gott aber erfülle alle ewre notdurfft, nach ſeinem reichthumb, in der Herꝛligkeit in Chriſto Jeſu.

Men min Gud opfylde al eders Nødtorfftighed, efter ſin Rigdom, i den Herlighed vdi Chriſto Jheſu.

20. Dem Gott aber vnnd vnſerm Vater, ſey ehre von ewigkeit zu ewigkeit, Amen.

Gud oc vor Fader, vere ære fra euighed til euighed, Amen.

K Filipenſkym.

Kapitola IIII.

15. Wijte pak wy Filipenſtii, że pꝛi počátku kázanij Ewangelium, kdyż gſem ſſel z Macedonye, że nižádnā Cyrkew nekinila mi pohodlē k dánij a wzetij, než wy toliko ſami.

Wiećie theż y wy Filipenſowie, iż ná początku Ewanieliey, gdym wyſzedł z Macedonicy, żaden mi Kościoł nie vżyczał co ſie tyczę dánia y wźięcia, iedno wy ſami.

16. Neb gſte y do Theſalonyky gednau y podruhē, čehoż gſem potřebowal poſlali mnē.

Abowiem y w Theſſalonices gdym był, wyśćie mi raz y powthore czego mi potrzebá było poſłáli.

17. Ne proto abych hledal waſſeho darowánij, ale hledám vżitku hognēho, k proſpěchu waſſemu.

Nie iżbych dáru pożądał, ále żądam owocu obfituiącego, ktoꝛy wyſzedł w rachunek wáſz.

18. Mámē pak wſſecko, a doſtátek mám: naplněn gſem dary, ktereż gſem wzal od Epaffrodyta geż gſte poſlali k wůni ſladkoſti, Obětí wzáctnau, Bohu libau.

Wziąłem wſzytko y obfituię, teſtem nápełnion wziąwſzy od Epáfrodyta rzeczy ktore były od was poſłáne, ná woń woność dobrey woniey, ofiárę Bogu przyiemną y wdzięczną.

19. Buoh pak muog naplniż wſſecku žádoſt a potřebu waſſy, wedlē bohatſtwij ſwēho w Sláwē Kryſta Geżijſſe.

A Bog moy doda zupełnie co potrzebować będźiecie, według bogactw ſwoich chwálebnie w Kryſtuśie Jezuśie.

20. Bohu pak a Otcy naſſemu, buď sláwa na wēky wēkuow Amen.

Przytym Bogu y Oycu náſzemu niechay będźie chwała ná wieki wiekow Amen.

ד

21 שַׁאֲלוּ בַּשְׁלָמָא דְּכָלְהוֹן קַדִּישֵׁא דִּבְיֵשׁוּעַ מְשִׁיחָא שָׁאֲלִין בַּשְׁלָמְכוֹן אַחֵי דְּעִמִּי׃

Salutate tutti i Santi in Christo Iesv. I fratelli che son meco vi salutano.

22 שָׁאֲלִין בַּשְׁלָמְכוֹן כָּל־קַדִּישֵׁא יַתִּירָאִית דְּבֵן קֵסָר׃

Salutanui tutti i Santi, e massimamente quelli che son de la casa di Cesare.

23 טִיבוּתֵהּ דְּמָרָן יֵשׁוּעַ מְשִׁיחָא עִם כָּלְכוֹן אָמֵין׃

La gratia del nostro Signor Iesv Christo sia con tutti voi. Amen.

שְׁלִמְתָּא דִּלְוָת פִּילִפְּיסִיָא דְּאִתְכְּתִבַת מִן רְהוֹמָא׃

ד

21 שַׁאֲלוּ לְכָל־קְדוֹשִׁים בְּשֵׁם יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ שָׁאֲלוּ לָכֶם לְשָׁלוֹם הָאַחִים אֲשֶׁר עִמִּי׃

Saludad à todos los Sanctos en el Christo Iesus : saludan hos los Hermanos que estan con migo.

22 שָׁאֲלוּ לְשָׁלוֹמְכֶם כָּל־הַקְּדוֹשִׁים וְעַל־יֶתֶר אֲשֶׁר בְּבֵית הַקֵּיסָר הֲמָה׃

Saludan hos todos los Sanctos : y mayormente los que son de la Casa de Cesar.

23 חִנַּת אֲדֹנֵינוּ יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ עִם כֻּלְּכֶם אָמֵן׃

La gracia del Sennor nuestro Iesus el Christo sea con todos vosotros, Amen.

אֶל־פִּילִפִּים נִכְתְּבָה מֵרְהוֹמָה בְּיַד אֶפַּפְרוֹדִיטוֹס׃

Πρὸς Φιλιππησίους ἐγράφη ἀπὸ ῥώμης διὰ ἐπαφροδίτου.

ד

21. Ἀσπάσασθε πάντα ἅγιον ἐν χριστῷ ἰησοῦ. ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ σὺν ἐμοὶ ἀδελφοί.

Saluez vn chacun des saincts en Iesus Christ. Les freres qui sont auec moi vous saluent.

22. Ἀσπάζονται ὑμᾶς πάντες οἱ ἅγιοι, μάλιστα δὲ οἱ ἐκ τῆς καίσαρος οἰκίας.

Tous les saincts vous saluent, & principalemẽt ceux qui sont de la maison de Cesar.

23. Ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν. ἀμήν.

La grace de nostre Seigneur Iesus Christ soit auec vous tous, Amen.

AD PHILIPPENS:

CAP. IIII.

21. Salutate omnem ſanctum in Chriſto Ieſu. Salutant vos qui mecum ſunt, fratres.

Salute all Saintes in Chriſt Jeſus. The brethren / which are with me / greete you.

22. Salutant vos omnes ſancti: maximè autem qui de Cæſaris domo ſunt.

All the Saints ſalute you / and moſt of all they which are of Ceſars houſhold

23. Gratia Domini noſtri Ieſu Chriſti cum ſpiritu veſtro, Amen.

The grace of our Lord Jeſus Chriſt be with you all / Amen.

Scripta eſt ab urbe Roma per Epaphroditum.

An die Philipper.

Das IIII. Capitel.

21. Grüſſet alle Heiligen in Chriſto Jeſu. Es grüſſen euch die Brüder / die bey mir ſind.

Hilſer alle Helligen i Chriſto Jheſu. De Brødre ſom ere hoſſmig / hilſe eder.

22. Es grüſſen euch alle Heiligen / ſonderlich aber die von deß Keiſers Hauſe.

Alle Helligen hilſe eder / men beſynderlige de aff Keyſerens Huſſ.

23. Die gnade vnſers HERRN Jeſu Chriſti ſey mit euch allen / Amen.

Vor HERRIS Jheſu Chriſti Naade vere met eder alle / AMEN.

Geſchrieben von Rom / durch Epaphroditum.

K Filipenſkym.

Kapitola IIII.

21. Pozdrawtež każdého Swatkho w Krystu Gezijſſy. Pozdrawugij wás Bratkij / ktery z gſeu ſemnau.

Pozdrowćie wſzytki świ'ethe w Krystkhuśie Jezuśie. Pozdrawlata was bracia ktorzy ſam ſa zemna.

22. Pozdrawugij was wſſyckni Swatij / a naywijce ti ktekij gſau z Cjeledi Cyſakowy.

Pozdraw'ata was wſzyſcy świeć / á zwłaſzcza ktorzy ſa z Ceſarſkiego domu.

23. Miloſt Pána naſſeho Gezijſſe Krysta / budiž s wámi ſe wſſemi / Amen.

Láſká Páná náſzego Jezu Krystá niech będzie z wámi wſzytkimi. Amen.

Skonáwá ſe Liſt Swatého Pawla k Filipenſkym / w Rzijmě pſán / a po Epaffrodytowi poſlán.